

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI
przygotowane przez nauczycieli
SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 1 im. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W KUTNIE

uwzględniające wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej
kształcenia ogólnego – Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r.
ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem zmieniającym
z dnia 26 lipca 2018r.

*Dokument opracowany na podstawie programów nauczania matematyki dopuszczonych
do użytku szkolnego w 2017 i w 2020 roku.*

MATEMATYKA Z KLUCZEM– klasy 4 – 6

MATEMATYKA Z PLUSEM – klasy 7 i 8

Spis treści:

KLASA 4

Wymagania na stopień dopuszczający	2
Wymagania na stopień dostateczny	3
Wymagania na stopień dobry	5
Wymagania na stopień bardzo dobry	9
Wymagania na stopień celujący	12

KLASA 5

Wymagania na stopień dopuszczający	13
Wymagania na stopień dostateczny	14
Wymagania na stopień dobry	19
Wymagania na stopień bardzo dobry	24
Wymagania na stopień celujący	31

KLASA 6

Wymagania na stopień dopuszczający	31
Wymagania na stopień dostateczny	34
Wymagania na stopień dobry	40
Wymagania na stopień bardzo dobry	46
Wymagania na stopień celujący	54

KLASA 7

Wymagania na stopień dopuszczający	54
Wymagania na stopień dostateczny	56
Wymagania na stopień dobry	59
Wymagania na stopień bardzo dobry	60
Wymagania na stopień celujący	62

KLASA 8

Wymagania na stopień dopuszczający	63
Wymagania na stopień dostateczny	66
Wymagania na stopień dobry	69
Wymagania na stopień bardzo dobry	70
Wymagania na stopień celujący	72

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI

KLASA 4

Wymagania na stopień dopuszczający.

Uczeń:

- dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiętkowych,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności,
- dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego,
- dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w zakresie 100),
- mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych,
- mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe,
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer),
- mnoży liczby jednocyfrowe,
- mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową,
- oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką,
- oblicza upływ czasu, np. od 12:30 do 12:48,
- oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń arytmetycznych,
- odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000),
- odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny,
- odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi),
- odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki),
- odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego,
- podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni),
- porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach,
- przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników,
- przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu,
- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą,
- rozróżnia wśród czworokątów prostokąty i kwadraty,
- rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową,
- rysuje kwadraty o podanych wymiarach,
- rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali,
- rysuje odcinek o podanej długości,
- rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy,
- rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką,
- rysuje przekątne prostokątów,
- spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2,
- szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych,
- wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową,
- wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe,
- wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli,

- wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej,
- wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu,
- wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii,
- wymienia podstawowe jednostki objętości.
- wymienia podstawowe jednostki pola,
- wymienia różne jednostki długości,
- wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy,
- zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadransy na minuty, godziny na kwadransy),
- zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000),
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi,
- zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X),

Wymagania na stopień dostateczny.

Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiątkowego,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności,
- dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiątkowego,
- dodaje ułamki zwykłe do całości,
- dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100),
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych,
- mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym.
- mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu,
- mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe,
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer),
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer),
- mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową,
- mnoży pisemnie liczby zakończone zerami,
- mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe,
- mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności,
- oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100),
- oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej,
- oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką,
- oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100),
- oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100),
- oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką,
- oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100),
- oblicza upływ czasu, np. od 12:30 do 12:48 oraz od 14:29 do 15:25,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 4*

- oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną,
- oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń arytmetycznych,
- oblicza wartości trójdziałaniowych wyrażeń arytmetycznych,
- oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi,
- odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000),
- odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny,
- odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi),
- odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki),
- odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiątkowego,
- odejmuje ułamki zwykłe od całości,
- opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki,
- opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany,
- podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni),
- podaje liczbę przekątnych w wielokącie,
- podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2,
- podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach,
- przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników,
- przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu,
- przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia,
- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą,
- rozróżnia wśród czworokątów prostokąty i kwadraty,
- rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta,
- rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu,
- rysuje kwadraty o podanych wymiarach,
- rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali,
- rysuje odcinek o podanej długości,
- rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy,
- rysuje osie symetrii figury,

- rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej,
- rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką,
- rysuje przekątne prostokątów,
- spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2,
- sprawdza poprawność wykonanych działań,
- stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia),
- szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych,
- szacuje wynik mnożenia dwóch liczb,
- szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych),
- wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową,
- wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe,
- wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli,
- wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej,
- wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu,
- wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii,
- wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3,
- wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100),
- wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej,
- wymienia podstawowe jednostki objętości,
- wymienia podstawowe jednostki pola,
- wymienia różne jednostki długości,
- wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy,
- zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadransy na minuty, godziny na kwadransy),
- zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe,
- zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki,
- zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000),
- zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (powyżej 12) zapisane cyframi arabskimi,
- zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich,
- zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi,
- zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze,
- zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X),

Wymagania na stopień dobry.

Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiątkowego,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności,
- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiątkowego,

- dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiątkowego,
- dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach,
- dodaje ułamki zwykłe do całości,
- dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100),
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica,
- korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica,
- mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych,
- mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym,
- mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu,
- mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe,
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer),
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer),
- mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową,
- mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe,
- mnoży pisemnie liczby zakończone zerami,
- mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności,
- mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100),
- oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku,
- oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100),
- oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej,
- oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką,
- oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100),
- oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100),
- oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką,
- oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach,
- oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali,
- oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100),
- oblicza upływ czasu, np. od 12:30 do 12:48 oraz od 14:29 do 15:25,
- oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną,
- oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych,
- oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi,
- odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000),
- odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny,
- odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi),
- odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki),
- odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiątkowego,
- odejmuje ułamki zwykłe od całości,
- opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki,
- opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany,
- podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni),
- podaje liczbę przekątnych w wielokącie,
- podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 4*

- podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach,
- porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach,
- porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów,
- przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników,
- przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu,
- przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia,
- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą,
- rozróżnia wśród czworokątów prostokąty i kwadraty,
- rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta,
- rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,
- rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych,
- rysuje figurę mającą dwie osie symetrii,
- rysuje figurę o danym polu,
- rysuje kwadraty o podanych wymiarach,
- rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali,
- rysuje odcinek o podanej długości,
- rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka,
- rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy,
- rysuje osie symetrii figury,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 4*

- rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej,
- rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką,
- rysuje przekątne prostokątów,
- rysuje rzut sześcianu.
- rysuje wielokąty spełniające określone warunki,
- spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2,
- sprawdza poprawność wykonanych działań,
- stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia),
- szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów,
- szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu - lub trzycyfrowych,
- szacuje wynik mnożenia dwóch liczb,
- szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych),
- wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową,
- wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe,
- wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli,
- wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej,
- wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu,
- wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii,
- wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3,
- wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100),
- wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe,
- wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej,
- wymienia podstawowe jednostki objętości,
- wymienia podstawowe jednostki pola,
- wymienia różne jednostki długości,
- wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu,
- wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy,
- zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadransy na minuty, godziny na kwadransy),
- zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych,
- zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe,
- zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki,
- zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zapisuje cyframi arabskimi liczby do 39 zapisane cyframi rzymskimi,
- zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000),
- zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (powyżej 20) zapisane cyframi arabskimi,
- zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich,
- zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi,
- zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze,
- zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne,
- zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe,
- zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X),

Wymagania na stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- dobiera skalę do narysowanych przedmiotów,
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiętkowego,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiętkowych,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki,
- dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności,
- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiętkowego,
- dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego,
- dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach,
- dodaje ułamki zwykłe do całości,
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej,
- dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100),
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica,
- korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica,
- mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych,
- mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym,
- mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu,
- mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe,
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer),
- mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer),
- mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową,
- mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe,
- mnoży pisemnie liczby zakończone zerami,
- mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności,
- mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100),
- oblicza długość boku prostokąta przy danym obwodzie i drugim boku,
- oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100),
- oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100),
- oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej,
- oblicza obwód kwadratu przy danym polu,
- oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką,
- oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100),
- oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100),
- oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką,
- oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach,
- oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali,
- oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100),
- oblicza upływ czasu, np. od 12:30 do 12:48 oraz od 14:29 do 15:25,
- oblicza w prostych przypadkach rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 4*

- oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych,
- oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi,
- odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000),
- odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny,
- odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi),
- odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki),
- odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiątkowego,
- odejmuje ułamki zwykłe od całości,
- określa objętość prostopadłościanu za pomocą sześcianów jednostkowych,
- opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki,
- opisuje prostopadłościan i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany,
- podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni),
- podaje liczbę przekątnych w wielokącie,
- podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2,
- podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu,
- porównuje liczby mieszane i ułamki niewłaściwe,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach,
- porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach,
- porównuje własności graniastosłupa z własnościami ostrosłupa.
- porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów,
- przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich samych czynników,
- przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu,
- przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia,
- rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą,
- rozróżnia wśród czworokątów prostokąty i kwadraty,
- rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub dzielenia z resztą,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta,
- rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące własności liczb,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 4*

- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia sposobem pisemnym,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami,
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta,
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześciątów jednostkowych,
- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany ułamków,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 9 i przez 3,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000,
- rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzanie i skracanie ułamków zwykłych,
- rysuje figurę mającą dwie osie symetrii,
- rysuje figurę o danym polu,
- rysuje figurę symetryczną z zadanymi osiami symetrii,
- rysuje kwadraty o podanych wymiarach,
- rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali,
- rysuje odcinek o podanej długości,
- rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka,
- rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy,
- rysuje osie symetrii figury,
- rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej,
- rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką,
- rysuje przekątne prostokątów,
- rysuje rzut prostopadłością i graniastosłupa,
- rysuje rzut sześciąnu,
- rysuje wielokąty spełniające określone warunki,
- spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2,
- sprawdza poprawność wykonanych działań,
- stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek,
- stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia),
- szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów,
- szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu - lub trzycyfrowych,
- szacuje wynik mnożenia dwóch liczb,
- szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych),
- ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie podanych współrzędnych punktów,
- wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową,

- wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe,
- wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli,
- wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej,
- wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu,
- wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii,
- wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3,
- wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100),
- wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe,
- wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej,
- wymienia podstawowe jednostki objętości,
- wymienia podstawowe jednostki pola,
- wymienia różne jednostki długości,
- wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu,
- wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy,
- wyznacza liczbę naturalną, znając jej kwadrat, np. 25, 49,
- wyznacza rzeczywistą odległość między obiektami na planie i na mapie, posługując się skalą mianowaną i liczbową,
- zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadransy na minuty, godziny na kwadransy),
- zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych,
- zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe,
- zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki,
- zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia ułamki zwykłe (liczby mieszane) na ułamki dziesiętne metodą rozszerzania,
- zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000),
- zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 39) zapisane cyframi arabskimi,
- zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich,
- zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech czynników za pomocą potęgi,
- zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze,
- zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne,
- zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe,
- zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X),

Wymagania na stopień celujący.

Uczeń spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz:

- stosuje poznane wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych,
- potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- biegle rozwiązuje problemy,
- jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień,
- rozwiązuje zadania o złożonej konstrukcji wymagające zintegrowanej wiedzy matematycznej.

KLASA 5

Wymagania na stopień dopuszczający.

Uczeń:

- dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu,
- dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy - i czterocyfrowe,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną,
- mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
- mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...,
- mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe przez liczbę jedno - i dwucyfrową,
- mnoży pisemnie ułamki dziesiętne,
- mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu,
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny,
- oblicza objętości brył zbudowanych z sześciątów jednostkowych,
- oblicza obwód równoległoboku,
- oblicza obwód trójkąta,
- oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny,
- odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne,
- odczytuje kwadraty i sześciany liczb,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje temperaturę z termometru,
- odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej,
- określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie,
- podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów,
- podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej,
- porównuje kąty,
- porównuje ułamki o takich samych mianownikach,
- posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów,
- rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt,
- rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta,
- rozpoznaje równoległobok, romb, trapez,
- rozpoznaje siatki prostopadłościanów i graniastosłupów.
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte,
- rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościany, kule, walce i stożki,
- rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył,

- rozszerza ułamki do wskazanego mianownika,
- rozumie pojęcia: prosta, półprosta, odcinek,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku,
- rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek,
- rysuje równoległobok,
- rysuje trapezy o danych długościach podstaw,
- rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego,
- skraca ułamki (proste przypadki),
- sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania,
- stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100,
- stosuje jednostki objętości,
- stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych,
- wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach,
- wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur,
- wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe,
- wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym,
- wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze,
- wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona,
- wskazuje wysokości równoległoboku,
- wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady),
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 50),
- zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki),
- zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje ułamek w postaci dzielenia,
- zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite,
- zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M),
- zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi,
- zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie,
- znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych,

Wymagania na stopień dostateczny.

Uczeń:

- dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu,
- dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy - i czterocyfrowe,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków,
- dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania tekstowego,
- doprowadza ułamki właściwe do postaci nieskracalnej, a ułamki niewłaściwe i liczby mieszane do najprostszej postaci,
- dzieli liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- dzieli liczby zakończone zerami, pomijając tyle samo zer w dzielnej i dzielniku,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną,
- dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- korzystając z osi liczbowej, oblicza o ile różnią się liczby całkowite,
- mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
- mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...,
- mnoży liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- mnoży liczby zakończone zerami, pomijając zera przy mnożeniu i dopisując je w wyniku,
- mnoży pisemnie liczby dwu - i trzycyfrowe przez liczbę jedno - i dwucyfrową,
- mnoży pisemnie ułamki dziesiętne,
- mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu,
- mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- oblicza datę po upływie podanej liczby dni od podanego dnia,
- oblicza długości odcinków w trapezie,
- oblicza długość boku prostokąta przy danym polu i drugim boku,
- oblicza długość boku rombu przy danym obwodzie,
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny z przekraczaniem godziny (bez przekraczania doby),
- oblicza koszt zakupu przy podanej cenie za kilogram lub metr,
- oblicza kwadraty i sześciany ułamków,
- oblicza objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych,
- oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w tych samych jednostkach,
- oblicza objętość sześcianu o podanej długości krawędzi,
- oblicza obwód równoległoboku,
- oblicza obwód trójkąta,
- oblicza obwód trójkąta, mając dane zależności (różnicowe i ilorazowe) między długościami boków,
- oblicza pola figur narysowanych na kratownicy,
- oblicza pole prostokąta przy danym jednym boku i zależności ilorazowej lub różnicowej drugiego boku,
- oblicza pole rombu z wykorzystaniem długości przekątnych,
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych,
- oblicza pole trójkąta,
- oblicza potęgę liczb, także z wykorzystaniem kalkulatora,

- oblicza składnik sumy w dodawaniu, odjemną lub odjemnik w odejmowaniu ułamków dziesiętnych,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych jedno - lub dwucyfrowych,
- oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych,
- oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb naturalnych,
- oblicza ułamek liczby naturalnej,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara z przekraczaniem godziny,
- oblicza wartość trójdziałaniowego wyrażenia arytmetycznego,
- odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne,
- odczytuje kwadraty i sześciany liczb,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje potęgi o dowolnym naturalnym wykładniku,
- odczytuje temperaturę z termometru,
- odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej,
- określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie,
- podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów,
- podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- porównuje kąty,
- porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem ich różnicy,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki o takich samych licznikach,
- porównuje ułamki o takich samych mianownikach,
- porównuje ułamki z wykorzystaniem ich różnicy,
- posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów,
- rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt,
- rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe,
- rozpoznaje liczby pierwsze,
- rozpoznaje liczby złożone na podstawie cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 100,
- rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta,
- rozpoznaje rodzaje trapezów,
- rozpoznaje równoległobok, romb, trapez,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty pełne, półpełne, wklęsłe,
- rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościanny, kule, walce i stożki,
- rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył,
- rozszerza ułamki do wskazanego licznika,
- rozszerza ułamki do wskazanego mianownika,
- rozumie pojęcia: prosta, półprosta, odcinek,
- rozumie pojęcie siatki prostopadłościannu,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania miar kątów,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- rozwiązuje proste zadania dotyczące wysokości trójkąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania średniej arytmetycznej (np. średnia odległość),
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych i porównywania ilorazowego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą i interpretuje wynik działania stosownie – do treści zadania,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego przez liczby dwu- i trzycyfrowe,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem pola prostokąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o różnych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków, liczb mieszanych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem pól równoległoboku i rombu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkąta,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów,
- rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku,
- rysuje dwie różne wysokości równoległoboku,
- rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek,
- rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180° ,
- rysuje kwadrat o danym obwodzie, prostokąt o danym obwodzie i danym jednym boku,
- rysuje proste (odcinki) prostopadłe i równoległe,
- rysuje równoległobok,
- rysuje różne rodzaje trójkątów,
- rysuje rzuty prostopadłościanów, graniastosłupów i ostrosłupów,
- rysuje siatkę prostopadłościanu o danych długościach krawędzi.
- rysuje siatkę sześciianu o podanej długości krawędzi,
- rysuje trapez o danych długościach podstaw i wysokości,
- rysuje trapezy o danych długościach podstaw,
- rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego,
- rysuje wysokości trójkąta prostokątnego,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- skraca ułamki (proste przypadki),
- skraca ułamki,
- słownie zapisane ułamki dziesiętne zapisuje przy pomocy cyfr (trudniejsze sytuacje, np. trzy i cztery setne),
- sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania,
- sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
- stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100,
- stosuje cechy podzielności przez 3, 9 i 4,
- stosuje jednostki objętości,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu liczb dwucyfrowych przez jednocyfrowe,
- stosuje szacowanie w sytuacjach praktycznych (czy starczy pieniędzy na zakup, ile pieniędzy zostanie),
- stosuje w obliczeniach przemienność i łączność dodawania i mnożenia,
- stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych,
- szacuje miary kątów przedstawionych na rysunku,
- szacuje wynik pojedynczego działania: dodawania lub odejmowania,
- wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach,
- wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur,
- wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe,
- wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym,
- wskazuje różne rodzaje trójkątów jako części innych wielokątów,
- wskazuje ułamki nieskracalne,
- wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze,
- wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona,
- wskazuje wysokości równoległoboku,
- wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady),
- wyznacza liczbę przeciwną do danej,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 100),
- zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki),
- zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje iloczyn tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje liczbę dwucyfrową w postaci iloczynu czynników pierwszych,
- zapisuje potęgę w postaci iloczynu,
- zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje ułamek w postaci dzielenia,
- zapisuje w postaci ułamka rozwiązania prostych zadań tekstowych,
- zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite,
- zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,
- zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M),
- zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi,
- zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie,

- znajduje brakujący czynnik w iloczynie, dzielnik lub dzielną w ilorazie,
- znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości,
- znajduje licznik lub mianownik ułamka równego danemu po skróceniu lub rozszerzeniu,
- znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych,

Wymagania na stopień dobry.

Uczeń:

- dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu,
- dobiera siatkę do modelu graniastoslupa.
- dobiera siatkę do modelu prostopadłościanu,
- dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy - i czterocyfrowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby wielocyfrowe,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków,
- dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania tekstowego,
- doprowadza ułamki właściwe do postaci nieskracalnej, a ułamki niewłaściwe i liczby mieszane do najprostszej postaci,
- dzieli liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- dzieli liczby zakończone zerami, pomijając tyle samo zer w dzielnej i dzielniku,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby dwu - i trzycyfrowe,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną,
- dzieli ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- dzieli w pamięci ułamki dziesiętne (proste przypadki),
- korzysta z własności kątów przyległych i wierzchołkowych,
- korzystając z osi liczbowej, oblicza o ile różnią się liczby całkowite,
- mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
- mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...,
- mnoży liczby mieszane i wyniki doprowadza do najprostszej postaci,
- mnoży liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- mnoży liczby zakończone zerami, pomijając zera przy mnożeniu i dopisując je w wyniku,
- mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe przez liczbę jedno - i dwucyfrową,
- mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe,
- mnoży pisemnie ułamki dziesiętne,
- mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu,
- mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- oblicza brakujący czynnik w iloczynie,
- oblicza datę po upływie podanej liczby dni od podanego dnia,
- oblicza długości odcinków w trapezie,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- oblicza długość boku prostokąta przy danym polu i drugim boku,
- oblicza długość boku rombu przy danym obwodzie,
- oblicza długość boku równoległoboku przy danym polu i danej wysokości,
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie,
- oblicza długość podstawy trójkąta przy danym polu i danej wysokości,
- oblicza dzielną lub dzielnik w ilorazie ułamków dziesiętnych,
- oblicza dzielnik lub dzielną przy danym ilorazie,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny z przekraczaniem godziny (bez przekraczania doby),
- oblicza koszt zakupu przy podanej cenie za kilogram lub metr,
- oblicza kwadraty i sześciany ułamków,
- oblicza miary kątów w trójkącie na podstawie podanych zależności między kątami,
- oblicza na jaką ilość towaru wystarczy pieniędzy przy podanej cenie jednostkowej,
- oblicza objętości brył zbudowanych z sześciątów jednostkowych,
- oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach,
- oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w tych samych jednostkach,
- oblicza objętość prostopadłościanu, korzystając z jego siatki,
- oblicza objętość sześciangu o podanej długości krawędzi,
- oblicza obwód równoległoboku,
- oblicza obwód trójkąta,
- oblicza obwód trójkąta, mając dane zależności (różnicowe i ilorazowe) między długościami boków,
- oblicza pola figur narysowanych na kratownicy,
- oblicza pole prostokąta przy danym jednym boku i zależności ilorazowej lub różnicowej drugiego boku,
- oblicza pole rombu z wykorzystaniem długości przekątnych,
- oblicza pole trapezu o danej sumie długości podstaw i wysokości,
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych,
- oblicza pole trójkąta,
- oblicza potęgi liczb, także z wykorzystaniem kalkulatora,
- oblicza potęgi ułamków i liczb mieszanych,
- oblicza składnik sumy w dodawaniu, odjemną lub odjemnik w odejmowaniu ułamków dziesiętnych,
- oblicza składnik w sumie lub odjemnik w różnicy ułamków o różnych mianownikach,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych jedno - lub dwucyfrowych,
- oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych,
- oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb naturalnych,
- oblicza ułamek liczby mieszanej i ułamek ułamka,
- oblicza ułamek liczby naturalnej,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara z przekraczaniem godziny,
- oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych,
- oblicza wartość trójdziałaniowego wyrażenia arytmetycznego,
- oblicza wysokość równoległoboku przy danym polu i danej długości boku,
- odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne,

- odczytuje kwadraty i sześciany liczb,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje potęgi o dowolnym naturalnym wykładniku,
- odczytuje temperaturę z termometru,
- odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej,
- określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie,
- podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów,
- podaje przykłady brył o danej liczbie wierzchołków,
- podaje przykłady brył, których ściany spełniają dany warunek,
- podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej,
- porównuje dowolne ułamki,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- porównuje kąty,
- porównuje ułamki dziesiętne z uławkami zwykłymi o mianownikach 2, 4 lub 5,
- porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem ich różnicy,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki o takich samych licznikach,
- porównuje ułamki o takich samych mianownikach,
- porównuje ułamki z wykorzystaniem ich różnicy,
- posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów,
- rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt,
- rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe,
- rozpoznaje liczby pierwsze,
- rozpoznaje liczby złożone na podstawie cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 100,
- rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta,
- rozpoznaje rodzaje trapezów,
- rozpoznaje równoległobok, romb, trapez,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty pełne, półpełne, wklęsłe,
- rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościany, kule, walce i stożki,
- rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył,
- rozszerza ułamki do wskazanego licznika,
- rozszerza ułamki do wskazanego mianownika,
- rozumie pojęcia: prosta, półprosta, odcinek,
- rozumie pojęcie siatki prostopadłościanu,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania miar kątów,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące wysokości trójkąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania średniej arytmetycznej (np. średnia odległość),
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych i porównywania ilorazowego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą i interpretuje wynik działania stosownie do treści zadania,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego przez liczby dwu- i trzycyfrowe,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem pola prostokąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o różnych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków, liczb mieszanych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem pól równoległoboku i rombu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkąta,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące pól równoległoboku i rombu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące własności trójkątów,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące objętości prostopadłościanu,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem pola trapezu,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków i liczb mieszanych,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów,
- rozwiązuje typowe zadania związane z mierzeniem kątów,
- rozwiązuje typowe zadania związane z rysowaniem, mierzeniem i obliczaniem długości odpowiednich odcinków w równoległobokach, trapezach,
- różnych mianownikach oraz porównywania różnicowego,
- rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku,
- rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek,
- rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180° ,

- rysuje kwadrat o danym obwodzie, prostokąt o danym obwodzie i danym jednym boku,
- rysuje proste (odcinki) prostopadłe i równoległe,
- rysuje równoległobok,
- rysuje różne rodzaje trójkątów,
- rysuje rzuty prostopadłościanów, graniastosłupów i ostrosłupów,
- rysuje siatkę sześcianu o podanej długości krawędzi,
- rysuje siatki graniastosłupów przy podanym kształcie podstawy i podanych długościach krawędzi,
- rysuje trapez o danych długościach podstaw i wysokości,
- rysuje trapezy o danych długościach podstaw,
- rysuje trójkąt o danych dwóch bokach i danym kącie między nimi,
- rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego,
- rysuje wysokości trójkąta prostokątnego,
- rysuje wysokości trójkąta rozwartokątnego,
- skraca ułamki (proste przypadki),
- skraca ułamki,
- słownie zapisane ułamki dziesiętne zapisuje przy pomocy cyfr (trudniejsze sytuacje, np. trzy i cztery setne),
- sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania,
- sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
- stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100,
- stosuje cechy podzielności przez 3, 9 i 4,
- stosuje jednostki objętości,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje rozdzielność mnożenia i dzielenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu i dzieleniu liczb kilkucyfrowych przez jednocyfrowe,
- stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu liczb dwucyfrowych przez jednocyfrowe,
- stosuje szacowanie w sytuacjach praktycznych (czy starczy pieniędzy na zakup, ile pieniędzy zostanie),
- stosuje w obliczeniach przemienność i łączność dodawania i mnożenia,
- stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych,
- szacuje miary kątów przedstawionych na rysunku,
- szacuje wynik pojedynczego działania: dodawania lub odejmowania,
- układa zadanie tekstowe do prostego wyrażenia arytmetycznego,
- w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym jednym kącie miary pozostałych kątów,
- w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym obwodzie i danej długości jednego boku długości pozostałych boków,
- wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach,
- wskazuje osie symetrii trójkąta,
- wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur,
- wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe,
- wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym,
- wskazuje różne rodzaje trójkątów jako części innych wielokątów,
- wskazuje ułamki nieskracalne,
- wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze,
- wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona,

- wskazuje wysokości równoległoboku,
- wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady),
- wyraża pole powierzchni figury o danych wymiarach w różnych jednostkach (bez zamiany jednostek pola),
- wyznacza liczbę przeciwną do danej,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka,
- zapisuje bez użycia potęgi liczbę podaną w postaci 10^n ,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 500),
- zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki),
- zapisuje i odczytuje duże liczby za pomocą skrótów (np. 2,5 tys.),
- zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje iloczyn tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje liczbę dwucyfrową w postaci iloczynu czynników pierwszych,
- zapisuje potęgę w postaci iloczynu,
- zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego w postaci jednego kilkudziałaniowego wyrażenia,
- zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje ułamek w postaci dzielenia,
- zapisuje w postaci ułamka rozwiązania prostych zadań tekstowych,
- zapisuje wielkość podaną za pomocą ułamka dziesiętnego w postaci wyrażenia dwumianowanego,
- zapisuje wyrażenie dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego,
- zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite,
- zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,
- zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M),
- zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi,
- zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie,
- znajduje brakujący czynnik w iloczynie, dzielnik lub dzielną w ilorazie,
- znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości,
- znajduje licznik lub mianownik ułamka równego danemu po skróceniu lub rozszerzeniu,
- znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych,

Wymagania na stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- dobiera jednostkę do pomiaru objętości danego przedmiotu,
- dobiera siatkę do modelu prostopadłościanu,
- dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby trzy - i czterocyfrowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby wielocyfrowe,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje ułamki lub liczby mieszane o takich samych mianownikach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- dodaje i odejmuje ułamki ze sprowadzeniem do wspólnego mianownika jednego z ułamków,
- dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania tekstowego,
- doprowadza ułamki właściwe do postaci nieskracalnej, a ułamki niewłaściwe i liczby mieszane do najprostszej postaci,
- dzieli liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- dzieli liczby zakończone zerami, pomijając tyle samo zer w dzielnej i dzielniku,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby dwu- i trzycyfrowe,
- dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę naturalną,
- dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną,
- dzieli ułamki dziesiętne sposobem pisemnym,
- dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- dzieli w pamięci ułamki dziesiętne (proste przypadki),
- korzysta z własności kątów przyległych i wierzchołkowych,
- korzystając z osi liczbowej, oblicza o ile różnią się liczby całkowite,
- mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
- mnoży i dzieli w pamięci ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000...,
- mnoży liczby mieszane i wyniki doprowadza do najprostszej postaci,
- mnoży liczby mieszane, stosując przy tym skracanie,
- mnoży liczby zakończone zerami, pomijając zera przy mnożeniu i dopisując je w wyniku,
- mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe przez liczbę jedno- i dwucyfrową,
- mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe,
- mnoży pisemnie ułamki dziesiętne,
- mnoży ułamek i liczbę mieszaną przez liczbę naturalną, z wykorzystaniem skracania przy mnożeniu,
- mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną (proste przypadki),
- oblicza brakujący czynnik w iloczynie,
- oblicza datę po upływie podanej liczby dni od podanego dnia,
- oblicza długości odcinków w trapezie,
- oblicza długość boku prostokąta przy danym polu i drugim boku,
- oblicza długość boku rombu przy danym obwodzie,
- oblicza długość boku równoległoboku przy danym polu i danej wysokości,
- oblicza długość boku trójkąta równobocznego przy danym obwodzie,
- oblicza długość podstawy trapezu przy danej wysokości, drugiej podstawie i danym polu,
- oblicza długość podstawy trójkąta przy danym polu i danej wysokości,
- oblicza dzielną lub dzielnik w ilorazie ułamków dziesiętnych,
- oblicza dzielnik lub dzielną przy danym ilorazie,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny bez przekraczania godziny,
- oblicza godzinę po upływie podanego czasu od podanej godziny z przekraczaniem godziny (bez przekraczania doby),
- oblicza jedną z wartości przy danej średniej i pozostałych wartościach,
- oblicza koszt zakupu przy podanej cenie za kilogram lub metr,
- oblicza kwadraty i sześciiany ułamków,
- oblicza miary kątów w trójkącie na podstawie podanych zależności między kątami,
- oblicza na jaką ilość towaru wystarczy pieniędzy przy podanej cenie jednostkowej,
- oblicza objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach,
- oblicza objętości prostopadłościanu o wymiarach podanych w tych samych jednostkach,
- oblicza objętość prostopadłościanu, korzystając z jego siatki,
- oblicza objętość sześcianu o podanej długości krawędzi,
- oblicza obwód równoległoboku,
- oblicza obwód trójkąta,
- oblicza obwód trójkąta, mając dane zależności (różnicowe i ilorazowe) między długościami boków,
- oblicza pola figur narysowanych na kratownicy,
- oblicza pola figur złożonych z prostokątów, równoległoboków i trójkątów,
- oblicza pola figur, które można podzielić na prostokąty, równoległoboki, trójkąty, trapezy,
- oblicza pole prostokąta przy danym jednym boku i zależności ilorazowej lub różnicowej drugiego boku,
- oblicza pole rombu z wykorzystaniem długości przekątnych,
- oblicza pole trapezu o danej sumie długości podstaw i wysokości,
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych,
- oblicza pole trójkąta,
- oblicza potęgi liczb, także z wykorzystaniem kalkulatora,
- oblicza potęgi ułamków i liczb mieszanych,
- oblicza składnik sumy w dodawaniu, odjemną lub odjemnik w odejmowaniu ułamków dziesiętnych,
- oblicza składnik w sumie lub odjemnik w różnicy ułamków o różnych mianownikach,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych jedno - lub dwucyfrowych,
- oblicza sumę liczb na podstawie podanej średniej,
- oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb naturalnych,
- oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb naturalnych,
- oblicza średnią arytmetyczną liczb całkowitych,
- oblicza ułamek liczby mieszanej i ułamek ułamka,
- oblicza ułamek liczby naturalnej,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara bez przekraczania godziny,
- oblicza upływ czasu pomiędzy wskazaniem zegara z przekraczaniem godziny,
- oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych,
- oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych (także z potęgowaniem),
- oblicza wartość trójdziałaniowego wyrażenia arytmetycznego,
- oblicza wysokości trójkąta prostokątnego opuszczoną na przeciwprostokątną przy danych trzech bokach,
- oblicza wysokość prostopadłościanu przy danej objętości i danych długościach dwóch krawędzi,
- oblicza wysokość równoległoboku przy danym polu i danej długości boku,
- oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu,
- odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne,
- odczytuje kwadraty i sześciany liczb,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje potęgi o dowolnym naturalnym wykładniku,
- odczytuje temperaturę z termometru,
- odczytuje ułamki dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej,
- określa wzajemne położenia dwóch prostych na płaszczyźnie,

- podaje liczbę krawędzi, wierzchołków i ścian graniastosłupów i ostrosłupów,
- podaje przykłady brył o danej liczbie wierzchołków,
- podaje przykłady brył, których ściany spełniają dany warunek,
- podaje wielokrotności liczby jednocyfrowej,
- porównuje dowolne ułamki,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- porównuje kąty,
- porównuje ułamek dziesiętny z ułamkiem zwykłym o mianowniku 8,
- porównuje ułamki dziesiętne z ułamkami zwykłymi o mianownikach 2, 4 lub 5,
- porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem ich różnicy,
- porównuje ułamki dziesiętne,
- porównuje ułamki o takich samych licznikach,
- porównuje ułamki o takich samych mianownikach,
- porównuje ułamki z wykorzystaniem ich różnicy,
- posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów,
- rozkłada na czynniki pierwsze liczby kilkucyfrowe,
- rozpoznaje i rysuje kwadrat i prostokąt,
- rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe,
- rozpoznaje liczby pierwsze,
- rozpoznaje liczby złożone na podstawie cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10 i 100,
- rozpoznaje odcinki, które są wysokościami trójkąta,
- rozpoznaje rodzaje trapezów,
- rozpoznaje równoległobok, romb, trapez,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte,
- rozpoznaje, wskazuje i rysuje kąty pełne, półpełne, wklęsłe,
- rozróżnia graniastosłupy, ostrosłupy, prostopadłościanny, kule, walce i stożki,
- rozróżnia i wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne, podstawy brył,
- rozszerza ułamki do wskazanego licznika,
- rozszerza ułamki do wskazanego mianownika,
- rozumie pojęcia: prosta, półprosta, odcinek,
- rozumie pojęcie siatki prostopadłościannu,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem porównywania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące graniastosłupów i ostrosłupów,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące kolejności wykonywania działań,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości prostopadłościannu,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów i własności trójkątów, a także ich wysokości,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące rodzajów kątów,
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące siatek graniastosłupów.
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące czasu i kalendarza,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta, równoległoboku, trapezu, trójkąta,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany jednostek,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem cech podzielności i wielokrotności liczb,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem działań na liczbach naturalnych,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia pisemnego,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania miar kątów,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące wysokości trójkąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania średniej arytmetycznej (np. średnia odległość),
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb naturalnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia ułamków dziesiętnych i porównywania ilorazowego,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dzielenia z resztą i interpretuje wynik działania stosownie do treści zadania,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia pisemnego przez liczby dwu - i trzycyfrowe,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem pola prostokąta,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o różnych mianownikach,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków, liczb mieszanych,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem pól równoległoboku i rombu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące czasu, także z wykorzystaniem informacji podanych w tabelach i kalendarzu,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkąta,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obliczania miar kątów,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące pól równoległoboku i rombu,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- rozwiązuje typowe zadania dotyczące prostych, półprostych, odcinków i punktów,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące własności trójkątów,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące objętości prostopadłościanu,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące pola prostokąta,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków o takich samych mianownikach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na ułamkach dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem pola trapezu,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem dzielenia ułamków i liczb mieszanych,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem mnożenia ułamków i liczb mieszanych,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem potęgowania,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów,
- rozwiązuje typowe zadania związane z mierzeniem kątów,
- rozwiązuje typowe zadania związane z rysowaniem, mierzeniem i obliczaniem długości odpowiednich odcinków w równoległobokach, trapezach,
- rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola,
- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania ułamka liczby,
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem obliczania średniej wielkości wyrażonych w różnych jednostkach (np. długości),
- rozwiązuje zadania, w których szacuje i oblicza łączny koszt zakupu przy danych cenach jednostkowych oraz wielkość reszty,
- różnych mianownikach oraz porównywania różnicowego,
- rysuje co najmniej jedną wysokość równoległoboku,
- rysuje dwie różne wysokości równoległoboku,
- rysuje i oznacza prostą, półprostą i odcinek,
- rysuje kąty o mierze mniejszej niż 180° ,
- rysuje kwadrat o danym obwodzie, prostokąt o danym obwodzie i danym jednym boku,
- rysuje proste (odcinki) prostopadłe i równoległe,
- rysuje równoległobok spełniający określone warunki,
- rysuje równoległobok,
- rysuje różne rodzaje trójkątów,
- rysuje rzuty prostopadłościanów, graniastosłupów i ostrosłupów,
- rysuje siatkę sześcianu o podanej długości krawędzi,
- rysuje siatki graniastosłupów przy podanym kształcie podstawy i podanych długościach krawędzi,
- rysuje trapez o danych długościach podstaw i wysokości,
- rysuje trapezy o danych długościach podstaw,
- rysuje trójkąt o danych dwóch bokach i danym kącie między nimi,
- rysuje wysokości trójkąta ostrokątnego,
- rysuje wysokości trójkąta prostokątnego,
- rysuje wysokości trójkąta rozwartokątnego,
- skraca ułamki (proste przypadki),

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 5*

- skraca ułamki,
- słownie zapisane ułamki dziesiętne zapisuje przy pomocy cyfr (trudniejsze sytuacje, np. trzy i cztery setne),
- sprawdza wynik odejmowania za pomocą dodawania,
- sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
- stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100,
- stosuje cechy podzielności przez 3, 9 i 4,
- stosuje jednostki objętości,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje rozdzielność mnożenia i dzielenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu i dzieleniu liczb kilkucyfrowych przez jednocyfrowe,
- stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania przy mnożeniu liczb dwucyfrowych przez jednocyfrowe,
- stosuje szacowanie w sytuacjach praktycznych (czy starczy pieniędzy na zakup, ile pieniędzy zostanie),
- stosuje w obliczeniach przemienność i łączność dodawania i mnożenia,
- stosuje właściwą kolejność wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych,
- szacuje miary kątów przedstawionych na rysunku,
- szacuje wartość wyrażenia zawierającego więcej niż jedno działanie,
- szacuje wynik pojedynczego działania: dodawania lub odejmowania,
- układa zadanie tekstowe do prostego wyrażenia arytmetycznego,
- uzupełnia wyrażenie arytmetyczne tak, aby dawało podany wynik,
- w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym jednym kącie miary pozostałych kątów,
- w trójkącie równoramiennym wyznacza przy danym obwodzie i danej długości jednego boku długości pozostałych boków,
- wskazuje boki prostopadłe, boki równoległe, przekątne w prostokątach i równoległobokach,
- wskazuje osie symetrii trójkąta,
- wskazuje poznane czworokąty jako części innych figur,
- wskazuje proste (odcinki) równoległe i prostopadłe,
- wskazuje ramiona i podstawę w trójkącie równobocznym,
- wskazuje różne rodzaje kątów na bardziej złożonych rysunkach,
- wskazuje różne rodzaje trójkątów jako części innych wielokątów,
- wskazuje ułamki nieskracalne,
- wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze,
- wskazuje wierzchołek, z którego wychodzi wysokość, i bok, na który jest opuszczona,
- wskazuje wysokości równoległoboku,
- wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady),
- wyraża pole powierzchni figury o danych wymiarach w różnych jednostkach (bez zamiany jednostek pola),
- wyznacza liczbę przeciwną do danej,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia jednostki pola,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny poprzez rozszerzanie ułamka,
- zapisuje bez użycia potęgi liczbę podaną w postaci 10^n ,
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (powyżej 1000),
- zapisuje cyframi rzymskimi liczby zapisane cyframi arabskimi (w zakresie do 1000),

- zapisuje cyframi ułamki dziesiętne zapisane słownie (proste przypadki),
- zapisuje i odczytuje duże liczby za pomocą skrótów (np. 2,5 tys.),
- zapisuje iloczyn dwóch lub trzech tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje iloczyn tych samych czynników w postaci potęgi,
- zapisuje liczbę dwucyfrową w postaci iloczynu czynników pierwszych,
- zapisuje potęgę w postaci iloczynu,
- zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego w postaci jednego kilkudziesięciuwyrażenia,
- zapisuje rozwiązanie zadania tekstowego z zastosowaniem porównywania różnicowego i ilorazowego w postaci jednego kilkudziesięciuwyrażenia,
- zapisuje ułamek dziesiętny w postaci ułamka zwykłego,
- zapisuje ułamek w postaci dzielenia,
- zapisuje w postaci ułamka rozwiązania prostych zadań tekstowych,
- zapisuje wielkość podaną za pomocą ułamka dziesiętnego w postaci wyrażenia dwumianowanego,
- zapisuje wyrażenie dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego,
- zaznacza na osi liczbowej podane liczby całkowite,
- zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej,
- zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 10 i 100,
- zna cyfry rzymskie (I, V, X, L, C, D, M),
- zna podstawowe jednostki masy, monetarne (polskie), długości i zależności między nimi,
- zna twierdzenie o sumie kątów w trójkącie,
- znajduje brakujący czynnik w iloczynie, dzielnik lub dzielną w ilorazie,
- znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości,
- znajduje licznik lub mianownik ułamka równego danemu po skróceniu lub rozszerzeniu,
- znajduje odwrotności ułamków, liczb naturalnych i liczb mieszanych,

Wymagania na stopień celujący.

Uczeń spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz:

- stosuje poznane wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych,
- potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- biegle rozwiązuje problemy,
- jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień,
- rozwiązuje zadania o złożonej konstrukcji wymagające zintegrowanej wiedzy matematycznej.

KLASA 6

Wymagania na stopień dopuszczający.

Uczeń:

- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki),
- czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut,
- czas określony w minutach wyraża jako część godziny,
- czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki),
- dodaje liczby przeciwne,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora,
- dopasowuje bryłę do jej siatki,
- dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne,
- interpretuje 1% jako $1/100$ całości,
- interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu,
- konstruuje trójkąt o danych bokach,
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100,
- mierzy kąty wypukłe,
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie,
- mierzy odległość punktu od prostej,
- mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki),
- mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki),
- mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda,
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych,
- objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną,
- oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki),
- oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych,
- oblicza NWW liczb jednocyfrowych,
- oblicza objętość bryły zbudowanej z sześcianów jednostkowych,
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce,
- oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi,
- oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm,
- oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach,
- oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków,
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu, których wymiary są wyrażone w tej samej jednostce,
- oblicza pole trójkąta przy danej długości boku i prostopadłej do niego wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%,
- oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali,
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej (proste przypadki),
- oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych,
- oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita,
- odczytuje dane przedstawione/zamieszczone na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie, na wykresie,
- odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm,
- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej,

- odczytuje informacje z rozkładu jazdy,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi,
- odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi,
- odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie,
- określa na podstawie siatki wymiary wielościanu,
- określa własności figur narysowanych na kratce,
- określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie,
- opisuje własności różnych rodzajów czworokątów,
- oznacza niewiadomą za pomocą litery,
- podaje dzielniki liczb nie większych niż 100,
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie,
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza),
- podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie,
- przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu.
- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze,
- rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje,
- rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki,
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie,
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone nie większe niż 100,
- rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste,
- rozpoznaje rodzaje kątów,
- rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe,
- rozróżnia pojęcia cyfry i liczby,
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów,
- rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w jednej tabeli,
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki),
- rysuje kąty wypukłe o danych miarach,
- rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach,
- rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach,
- rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa,
- rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach,
- sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania,
- sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania, obliczając wartość lewej i prawej strony równania (proste przypadki),
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat,
- stosuje jednostki objętości i pojemności,
- stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana),
- stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu,

- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana,
- szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej,
- szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych,
- układa równania do prostych zadań tekstowych,
- upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$,
- ustala, jaki procent figury został zamalowany,
- używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg,
- weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego,
- wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta,
- wskazuje lewą i prawą stronę równania,
- wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych,
- wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego,
- wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa,
- wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści,
- wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu,
- wskazuje wierzchołek i ramiona kąta,
- wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła,
- wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe),
- wskazuje wysokości trójkąta,
- wyraża procenty za pomocą ułamków,
- wyznacza liczby przeciwne do danych,
- zamienia jednostki czasu,
- zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 27 \text{ mm}$, $2 \text{ m } 63 \text{ cm} = 263 \text{ cm}$),
- zamienia jednostki masy,
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20, 50 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka,
- zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych,
- zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym,
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej,
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
- zaznacza liczby naturalne na osi.

Wymagania na stopień dostateczny.

Uczeń:

- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki),
- czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut,
- czas określony w minutach wyraża jako część godziny,
- czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki),
- dodaje liczby przeciwne,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora,
- dopasowuje bryłę do jej siatki,
- dopasowuje opis słowny do wzoru,
- dopasowuje wzór do opisu słownego,
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej,
- dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne,
- dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne),
- dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne),
- interpretuje 1% jako $1/100$ całości,
- interpretuje operację dodawania na osi liczbowej,
- interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu,
- klasyfikuje czworokąty,
- konstruuje trójkąt o danych bokach,
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100, 3, 4, 9
- korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur,
- mierzy kąty,
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie,
- mierzy odległość punktu od prostej,
- mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane,
- mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki),
- mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki),
- mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda,
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych,
- objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną,
- oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1,
- oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki),
- oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360° ,
- oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki),
- oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych,
- oblicza NWW liczb jedno – i dwucyfrowych,
- oblicza objętość bryły zbudowanej z sześcianów jednostkowych,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły,
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce,
- oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi,
- oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm,
- oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach,
- oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami,
- oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków,
- oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie,
- oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków,
- oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty,
- oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie,
- oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce,
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu,
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza pole trójkąta przy danej długości boku i prostopadłej do niego wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%,
- oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy,
- oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy,
- oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki),
- oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni,
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej (proste przypadki),
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej,
- oblicza wartości dwu- i trzydziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu,
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych jednocyfrowych,
- oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech działań na dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej,
- oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych,
- oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50%,
- oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita,
- odczytuje dane przedstawione/zamieszczone na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie, na wykresie,

- odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm,
- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje informacje z rozkładu jazdy,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi,
- odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi,
- odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie,
- określa na podstawie siatki wymiary wielościanu,
- określa własności figur narysowanych na kratce,
- określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie,
- opisuje własności różnych rodzajów czworokątów,
- oznacza niewiadomą za pomocą litery,
- podaje dzielniki liczb nie większych niż 100,
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie,
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza),
- podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych,
- porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych,
- posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie,
- potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe,
- przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu.
- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze,
- rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje,
- rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki,
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie,
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone nie większe niż 100,
- rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste,
- rozpoznaje rodzaje kątów,
- rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe,
- rozróżnia pojęcia cyfry i liczby,
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów,
- rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól,
- rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie, na wykresie
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów,
- rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar,
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki),
- rysuje kąty o danych miarach,
- rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach,
- rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach,
- rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa,
- rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach,
- sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania,
- sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania,
- sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania, obliczając wartość lewej i prawej strony równania (proste przypadki),
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat,
- stosuje jednostki objętości i pojemności,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje przemienność i łączność dodawania,
- stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana),
- stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln),
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań,
- stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych,
- stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu,
- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana,
- szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych,
- szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej,
- szacuje miarę kąta w stopniach,
- szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych,
- szacuje wyniki działań,
- tworzy diagram ilustrujący zbiór danych,

- układa plan rozwiązania prostego zadania tekstowego,
- układa równania do prostych zadań tekstowych,
- układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba,
- układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego,
- upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$,
- ustala, jaki procent figury został zamalowany,
- używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg,
- weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego,
- wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta,
- wskazuje lewą i prawą stronę równania,
- wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych,
- wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejane wierzchołki i krawędzie,
- wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego,
- wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa,
- wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści,
- wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu,
- wskazuje wierzchołek i ramiona kąta,
- wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła,
- wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe),
- wskazuje wysokości trójkąta,
- wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki),
- wyraża procenty za pomocą ułamków,
- wyraża ułamki za pomocą procentów,
- wyznacza liczby odwrotne do danych,
- wyznacza liczby przeciwne do danych,
- zamienia jednostki czasu,
- zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 27 \text{ mm}$, $2 \text{ m } 63 \text{ cm} = 263 \text{ cm}$),
- zamienia jednostki długości,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia skalę liczbową na mianowaną,
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka,
- zaokrągla dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień,
- zaokrągla liczbę z podaną dokładnością,
- zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych,
- zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym,
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej,
- zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą,
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
- zaznacza liczby naturalne na osi,
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy.

Wymagania na stopień dobry.

Uczeń:

- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki),
- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome,
- czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut,
- czas określony w minutach wyraża jako część godziny,
- czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu,
- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki),
- dodaje kilka dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- dodaje liczby przeciwne,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora,
- dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli i potęguje liczby całkowite,
- dopasowuje bryłę do jej siatki,
- dopasowuje opis słowny do wzoru,
- dopasowuje wzór do opisu słownego,
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej,
- dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie,
- dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne,
- dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne),
- dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne),
- dzieli wielocyfrowe liczby całkowite,
- interpretuje 1% jako 1/100 całości,
- interpretuje dane zamieszczone w tabeli, przedstawione na diagramie lub wykresie,
- interpretuje operację dodawania na osi liczbowej,
- interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu,
- klasyfikuje czworokąty,
- konstruuje trójkąt o danych bokach,
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100, 3, 4, 9,
- korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur,
- mierzy kąty,
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie,
- mierzy odległość punktu od prostej,
- mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki),
- mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki),
- mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż,
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych,
- objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną,

- oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości,
- oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza dany procent liczby naturalnej,
- oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku),
- oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie,
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy),
- oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne,
- oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka,
- oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki),
- oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360° ,
- oblicza miary kątów trójkąta i czworokąta (bardziej złożone przypadki),
- oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych,
- oblicza NWW liczb dwucyfrowych,
- oblicza objętość bryły zbudowanej z sześcianów jednostkowych,
- oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki,
- oblicza objętość graniastosłupa o podanej wysokości i podstawie, której pole potrafi obliczyć,
- oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły,
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach,
- oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności,
- oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi,
- oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm,
- oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach,
- oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami,
- oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków,
- oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie,
- oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków,
- oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali,
- oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty,
- oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie,
- oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce,
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu,
- oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych,
- oblicza potęgi o wykładnikach naturalnych liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie,
- oblicza prędkość średnią,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%,
- oblicza różnicę dodatniego ułamka zwykłego i dodatniego ułamka dziesiętnego,
- oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy,
- oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy,
- oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki),
- oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni,
- oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego,
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej,
- oblicza wartości dwu - i trzydziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu,
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych,
- oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (proste przypadki),
- oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej,
- oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych,
- oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50%,
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość,
- oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita,
- odczytuje dane przedstawione/zamieszczone na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie, na wykresie,
- odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm,
- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje informacje podane na mapie, planie,
- odczytuje informacje z rozkładu jazdy,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi,
- odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi,
- odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie,
- odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy,
- określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego,
- określa na podstawie siatki wymiary wielościanu,

- określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian,
- określa własności figur narysowanych na kratce,
- określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie,
- opisuje własności różnych rodzajów czworokątów,
- oznacza niewiadomą za pomocą litery,
- planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen,
- podaje dzielniki liczb większych niż 100,
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie,
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza),
- podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych,
- porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową,
- porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi,
- porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy,
- porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych,
- porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych,
- posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie,
- potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe,
- projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych,
- przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu.
- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze,
- rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje,
- rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki,
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie,
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone większe niż 100,
- rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste,
- rozpoznaje rodzaje kątów,
- rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe,
- rozróżnia pojęcia cyfry i liczby,
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów,
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów,
- rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności,
- rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól,
- rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych,

- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie, na wykresie,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń,
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów,
- rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$,
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obwodów czworokątów,
- rozwiązuje typowe zadania geometryczne za pomocą równań,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące zakupów,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające wykonania mnożenia lub dzielenia,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy),
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe za pomocą równań,
- rozwiązuje typowe zadania z wykorzystaniem własności kątów,
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru,
- rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100,
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki),
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki,
- rysuje kąty o danych miarach,
- rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach,
- rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach,
- rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa,
- rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach,

- sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania,
- sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania,
- sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki),
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat,
- stosuje jednostki objętości i pojemności,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje przemienność i łączność dodawania,
- stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana),
- stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln),
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań,
- stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych,
- stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych,
- stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu,
- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana,
- szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych,
- szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej,
- szacuje miarę kąta w stopniach,
- szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych,
- szacuje wyniki działań,
- tworzy diagram ilustrujący zbiór danych,
- układa plan rozwiązania typowego zadania tekstowego,
- układa równania do zadań tekstowych,
- układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba,
- układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego,
- układa zadania tekstowe do prostego równania,
- upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$,
- ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana,
- ustala, jaki procent figury został zamalowany,
- używa kalkulatora do zamiany ilorazu dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą,
- używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg,
- weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego,
- wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta,
- wskazuje lewą i prawą stronę równania,
- wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej liczby o podaną liczbę naturalną,
- wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych,
- wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejjane wierzchołki i krawędzie,
- wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe,
- wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego,
- wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa,
- wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi,
- wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami,
- wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści,
- wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu,

- wskazuje wierzchołek i ramiona kąta,
- wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła,
- wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe),
- wskazuje wysokości trójkąta,
- wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki),
- wyraża procenty za pomocą ułamków,
- wyraża ułamki za pomocą procentów,
- wyznacza liczby odwrotne do danych,
- wyznacza liczby przeciwne do danych,
- zamienia jednostki czasu,
- zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2\text{ cm } 7\text{ mm} = 27\text{ mm}$, $2\text{ m } 63\text{ cm} = 263\text{ cm}$),
- zamienia jednostki długości,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia skalę liczbową na mianowaną,
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20, 50 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka,
- zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik,
- zaokrągla dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień,
- zaokrągla do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł,
- zaokrągla liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach,
- zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych,
- zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym,
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej,
- zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności,
- zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą,
- zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania,
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
- zaznacza liczby naturalne na osi,
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka,
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy.

Wymagania na stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome,
- czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut,
- czas określony w minutach wyraża jako część godziny,
- czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe,
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach,
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe,
- dodaje kilka dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- dodaje liczby przeciwne,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora,
- dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli i potęguje liczby całkowite,
- dopasowuje bryłę do jej siatki,
- dopasowuje opis słowny do wzoru,
- dopasowuje wzór do opisu słownego,
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej,
- dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie,
- dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne,
- dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne),
- dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne),
- dzieli wielocyfrowe liczby całkowite,
- interpretuje 1% jako $1/100$ całości,
- interpretuje dane zamieszczone w tabeli, przedstawione na diagramie lub wykresie,
- interpretuje operację dodawania na osi liczbowej,
- interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu,
- klasyfikuje czworokąty,
- konstruuje trójkąt o danych bokach,
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100, 3, 4, 9,
- korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur,
- mierzy kąty,
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie,
- mierzy odległość punktu od prostej,
- mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane,
- mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane,
- mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe,
- mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne,
- nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż,
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych,
- objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną,
- oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości,
- oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h,
- oblicza dany procent liczby naturalnej,
- oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku),
- oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie,
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza długość krawędzi sześcianu przy danym jego polu powierzchni,
- oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy),
- oblicza długość podstawy trapezu o danym polu, danej wysokości i danej długości drugiej podstawy,
- oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne,
- oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka,
- oblicza miary kątów czworokąta,
- oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360° ,
- oblicza miary kątów trójkąta i czworokąta (bardziej złożone przypadki),
- oblicza NWD oraz NWW liczb trzycyfrowych i większych,
- oblicza objętość bryły zbudowanej z sześcianów jednostkowych,
- oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki,
- oblicza objętość graniastosłupa o podanej wysokości i podstawie, której pole potrafi obliczyć,
- oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły,
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach,
- oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności,
- oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi,
- oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm,
- oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach,
- oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami,
- oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków,
- oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie,
- oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków,
- oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali,
- oblicza pola wielokątów metodą podziału na czworokąty lub uzupełniania do większych wielokątów, również narysowanych na kratce,
- oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie,
- oblicza pole podstawy (wysokość) graniastosłupa przy danych objętości i wysokości bryły (danym polu podstawy),
- oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach,
- oblicza pole powierzchni całkowitej ostrosłupa o podanych wymiarach,
- oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce,
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu,
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce,
- oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych,
- oblicza potęgi o wykładnikach naturalnych liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych,
- oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie,
- oblicza prędkość średnią,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach,
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny,
- oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%,
- oblicza różnicę dodatniego ułamka zwykłego i dodatniego ułamka dziesiętnego,
- oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy,
- oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali,
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy,
- oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego,
- oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni,
- oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego,
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej,
- oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych i dziesiętnych,
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną,
- oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (trudniejsze przypadki),
- oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej,
- oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych,
- oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego podanego w postaci ułamka, w którym licznik i mianownik są wyrażeniami arytmetycznymi,
- oblicza wysokości trójkąta przy danych bokach i jednej wysokości,
- oblicza wysokość graniastosłupa przy danej objętości i danym polu podstawy,
- oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu,
- oblicza za pomocą kalkulatora wartości wyrażeń wielodziałaniowych,
- oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość,
- oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita,
- odczytuje dane przedstawione/zamieszczone na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie, na wykresie,
- odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm,
- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej,
- odczytuje informacje podane na mapie, planie,
- odczytuje informacje z rozkładu jazdy,
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi,
- odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi, odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie,
- odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy,

- określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego,
- określa na podstawie siatki wymiary wielościanu,
- określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian,
- określa własności figur narysowanych na kratce,
- określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie,
- opisuje własności różnych rodzajów czworokątów,
- oznacza niewiadomą za pomocą litery,
- planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen,
- podaje cyfrę, która będzie na danym miejscu po przecinku w ułamku dziesiętnym okresowym,
- podaje dzielniki liczb większych niż 100,
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie,
- podaje przykłady liczb spełniających proste równania z wartością bezwzględną,
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza),
- podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych,
- porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową,
- porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi,
- porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy,
- porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych,
- porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych,
- posługuje się mapą i planem,
- potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe,
- projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych,
- przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu.
- rozkłada liczby trzycyfrowe i większe na czynniki pierwsze,
- rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje,
- rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki,
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie,
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone większe niż 100,
- rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste,
- rozpoznaje rodzaje kątów,
- rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów,
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny,
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny,
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe,
- rozróżnia pojęcia cyfry i liczby,
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika,
- rozumie różnicę między zaokrągleniem liczby a zaokrągleniem jej zaokrąglenia,
- rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące prędkości,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące procentów,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące zakupów,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkątów i czworokątów
- rozwiązuje nietypowe zadania geometryczne za pomocą równań,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące objętości graniastosłupa prostego,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodów i pól figur, również narysowanych na kratce,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem odległości punktu od prostej,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności koła i okręgu,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy),
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW,
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe za pomocą równań,
- rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem własności kątów,
- rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$,
- rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola trójkąta,
- rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe wymagające wykonania kilku działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych,
- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych zamieszczonych w tabelach, przedstawionych na diagramie lub wykresie,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące co najmniej dwóch różnych prędkości lub gdy rozwiązanie wymaga zamiany jednostek długości i/lub czasu,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy,
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej,
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące procentów,
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru,
- rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach,
- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych,
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar,
- rozwiązuje zadania, które wymagają wyszukania informacji np. w encyklopedii, gazetach, Internecie,
- rozwiązuje zadania-łamigłówki z wykorzystaniem cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100,
- rozwiązuje złożone zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą,
- rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie,
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki (złożone przypadki),

- rysuje kąty o danych miarach,
- rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach,
- rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach,
- rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa,
- rysuje siatki graniastosłupów prostych,
- rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach,
- sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania,
- sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania,
- sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki),
- stawia i sprawdza proste hipotezy dotyczące zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne nieskończone okresowe oraz zaobserwowanych regularności,
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat,
- stosuje jednostki objętości i pojemności,
- stosuje nierówność trójkąta,
- stosuje przemienność i łączność dodawania,
- stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana),
- stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln),
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań,
- stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych,
- stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych,
- stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu,
- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana,
- szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych,
- szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej,
- szacuje miarę kąta w stopniach,
- szacuje wyniki działań,
- tworzy diagram ilustrujący zbiór danych,
- układa plan rozwiązania zadania tekstowego,
- układa równania do zadań tekstowych,
- układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba,
- układa zadania tekstowe do prostego równania,
- upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$,
- ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana,
- ustala, jaki procent figury został zamalowany,
- ustala, jakie operacje zostały wykonane na równaniach równoważnych,
- używa kalkulatora do zamiany ilorazu dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą,
- używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg,
- weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego,
- wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta,
- wskazuje lewą i prawą stronę równania,
- wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej liczby o podaną liczbę naturalną,
- wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych,
- wskazuje liczby, których zaokrąglenia spełniają podane warunki; określa, ile jest takich liczb,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 6*

- wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejjane wierzchołki i krawędzie,
- wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe,
- wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego,
- wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa,
- wskazuje oraz oblicza miary różnych rodzajów kątów na bardziej złożonych rysunkach,
- wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi,
- wskazuje przykłady równań, które mają jedno rozwiązanie, kilka rozwiązań, nieskończenie wiele rozwiązań lub nie mają rozwiązań,
- wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami,
- wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści,
- wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu,
- wskazuje wierzchołek i ramiona kąta,
- wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła,
- wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe),
- wskazuje wysokości trójkąta,
- wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (nietypowe przypadki),
- wyraża procenty za pomocą ułamków,
- wyraża ułamki za pomocą procentów,
- wyznacza liczby odwrotne do danych,
- wyznacza liczby przeciwne do danych,
- wyznacza miarę kąta wklęsłego,
- zamienia jednostki czasu,
- zamienia jednostki długości,
- zamienia jednostki masy,
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane,
- zamienia skalę liczbową na mianowaną,
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka,
- zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik,
- zaokrągła dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień,
- zaokrągła do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł,
- zaokrągła liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach,
- zaokrągła ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych,
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej,
- zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności,
- zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania,
- zapisuje wyrażenie o podanej wartości, spełniające podane warunki,
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
- zaznacza liczby naturalne na osi,
- zbiera, analizuje i interpretuje informacje potrzebne do zaplanowania podróży,
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka,
- znajduje wartość zmiennej dla podanej wartości wyrażenia algebraicznego.

Wymagania na stopień celujący.

Uczeń spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz:

- stosuje poznane wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych,
- jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień,
- potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- biegle rozwiązuje problemy,
- rozwiązuje zadania o złożonej konstrukcji wymagające zintegrowanej wiedzy matematycznej.

KLASA 7

Uczeń rozpoczynający naukę w klasie siódmej spełnia wymagania na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne podane dla klas 4 – 6, a ponadto spełnia poniższe wymagania edukacyjne.

Wymagania na stopień dopuszczający.

Uczeń:

- zna podręcznik i zeszyt ćwiczeń, z których korzysta w ciągu roku szkolnego na lekcjach matematyki,
- rozumie rozszerzenie osi liczbowej na liczby ujemne,
- umie porównywać liczby wymierne,
- umie zaznaczać liczbę wymierną na osi liczbowej,
- zna sposób zaokrąglania liczb,
- zna pojęcia: rozwinięcie dziesiętne skończone, nieskończone, okres,
- zna algorytm dodawania i odejmowania liczb wymiernych dodatnich,
- umie dodawać i odejmować liczby wymierne dodatnie zapisane w jednakowej postaci,
- zna algorytm mnożenia i dzielenia liczb wymiernych dodatnich,
- umie podać odwrotność liczby,
- umie mnożyć i dzielić przez liczbę naturalną,
- umie obliczać ułamek danej liczby naturalnej,
- zna kolejność wykonywania działań,
- umie dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić dwie liczby,
- zna pojęcie liczb przeciwnych,
- umie odczytać z osi liczbowej liczby spełniające określony warunek,
- umie opisać zbiór liczb za pomocą nierówności,
- umie zaznaczyć na osi liczbowej liczby spełniające określoną nierówność,
- zna pojęcie odległości między dwiema liczbami na osi liczbowej,
- umie na podstawie rysunku osi liczbowej określić odległość między liczbami,
- zna pojęcie procentu rozumie potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym,
- umie wskazać przykłady zastosowań procentów w życiu codziennym,
- umie zamienić procent na ułamek,
- zna pojęcie diagramu procentowego,
- rozumie pojęcia podwyżka (obniżka) o pewien procent zna podstawowe pojęcia: punkt, prosta, odcinek,
- zna pojęcie prostych prostopadłych i równoległych,
- wie, jak obliczyć podwyżkę (obniżkę) o pewien procent,

- zna pojęcie wielokąta,
- zna sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta,
- zna definicję figur przystających,
- umie wskazać figury przystające,
- zna definicję prostokąta i kwadratu,
- umie rozróżniać poszczególne rodzaje czworokątów,
- umie rysować przekątne czworokątów,
- zna pojęcie wielokąta foremnego,
- zna jednostki miary pola,
- zna wzór na pole prostokąta,
- zna wzór na pole kwadratu,
- zna wzory na obliczanie pól powierzchni wielokątów,
- umie obliczać pola wielokątów,
- umie narysować układ współrzędnych,
- zna pojęcie układu współrzędnych,
- umie odczytać współrzędne punktów,
- umie zaznaczyć punkty o danych współrzędnych,
- umie rysować odcinki w układzie współrzędnych,
- zna pojęcie wyrażenia algebraicznego,
- umie budować proste wyrażenia algebraiczne,
- umie rozróżnić pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz,
- zna pojęcie jednomianu,
- zna pojęcie jednomianów podobnych,
- umie określić współczynniki liczbowe jednomianu,
- umie rozpoznać jednomiany podobne,
- zna pojęcie sumy algebraicznej,
- zna pojęcie wyrazów podobnych,
- umie odczytać wyrazy sumy algebraicznej,
- umie wskazać współczynniki sumy algebraicznej,
- umie wyodrębnić wyrazy podobne,
- umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez liczbę,
- zna pojęcie równania,
- zna pojęcie rozwiązania równania,
- rozumie pojęcie rozwiązania równania,
- umie sprawdzić, czy dana liczba spełnia równanie,
- umie rozwiązywać równania bez stosowania przekształceń na wyrażeniach algebraicznych,
- zna i rozumie pojęcie potęgi o wykładniku naturalnym,
- umie obliczyć potęgę o wykładniku naturalnym,
- zna wzór na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach,
- umie mnożyć i dzielić potęgi o tych samych podstawach zna wzór na potęgowanie potęgi,
- umie zapisać w postaci jednej potęgi potęgę potęgi,
- umie potęgować potęgę,
- zna pojęcie notacji wykładniczej dla danych liczb,
- zna pojęcie potęgi liczby 10 o wykładniku całkowitym ujemnym,
- zna pojęcia pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej oraz pierwiastka III stopnia z dowolnej liczby,

- zna wzór na obliczanie pierwiastka II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastka III stopnia z sześciangu dowolnej liczby,
- umie obliczyć pierwiastek II stopnia z kwadratu liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z sześciangu dowolnej liczby,
- zna wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu,
- umie mnożyć i dzielić pierwiastki II stopnia oraz pierwiastki III stopnia,
- zna pojęcie prostopadłościanu,
- zna pojęcie graniastosłupa prostego,
- zna pojęcie graniastosłupa prawidłowego,
- zna budowę graniastosłupa,
- rozumie sposób tworzenia nazw graniastosłupów,
- umie wskazać na modelu graniastosłupa prostego krawędzie i ściany prostopadłe oraz równoległe,
- zna pojęcie siatki graniastosłupa,
- zna pojęcie pola powierzchni graniastosłupa,
- zna wzór na obliczanie pola powierzchni graniastosłupa,
- rozumie pojęcie pola figury,
- umie kreślić siatkę graniastosłupa prostego o podstawie trójkąta lub czworokąta,
- zna wzory na obliczanie objętości prostopadłościanu i sześciangu,
- zna jednostki objętości,
- rozumie pojęcie objętości figury,
- zna pojęcie wysokości graniastosłupa,
- zna wzór na obliczanie objętości graniastosłupa,
- zna pojęcie diagramu słupkowego i kołowego,
- zna pojęcie wykresu,
- rozumie potrzebę korzystania z różnych form prezentacji informacji,
- zna pojęcie średniej arytmetycznej,
- zna pojęcie danych statystycznych,
- umie zebrać dane statystyczne,
- zna pojęcie zdarzenia losowego,

Wymagania na stopień dostateczny.

Uczeń:

- umie znajdować liczbę wymierną leżącą pomiędzy dwiema danymi na osi liczbowej,
- umie zamieniać ułamek zwykły na dziesiętny i odwrotnie,
- umie zapisać liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych i rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych,
- umie porównywać liczby wymierne,
- umie określić na podstawie rozwinięcia dziesiętnego, czy dana liczba jest liczbą wymierną,
- rozumie potrzebę zaokrąglania liczb,
- umie zaokrąglić liczbę do danego rzędu,
- umie zaokrąglić liczbę o rozwinięciu dziesiętnym nieskończonym okresowym do danego rzędu,
- umie szacować wyniki działań,
- umie dodawać i odejmować liczby wymierne dodatnie zapisane w różnych postaciach,
- umie mnożyć i dzielić liczby wymierne dodatnie,
- umie obliczać liczbę na podstawie danego jej ułamka,

- umie wykonywać działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich,
- umie określić znak liczby będącej wynikiem dodawania lub odejmowania dwóch liczb wymiernych,
- umie obliczać kwadraty i sześciany i liczb wymiernych,
- umie stosować prawa działań,
- umie zapisać nierówność, jaką spełniają liczby z zaznaczonego na osi liczbowej zbioru,
- umie obliczyć odległość między liczbami na osi liczbowej umie zamienić ułamek na procent,
- umie zamienić liczbę wymierną na procent,
- umie określić procentowo zaznaczoną część figury i zaznaczyć procent danej figury,
- rozumie potrzebę stosowania diagramów do wizualizacji informacji,
- umie z diagramów odczytać potrzebne informacje,
- zna sposób obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
- umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
- umie obliczyć procent danej liczby,
- umie obliczyć podwyżkę (obniżkę) o pewien procent,
- wie jak obliczyć liczbę na podstawie jej procentu,
- umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentu,
- umie rozwiązywać zadania związane z procentami,
- umie kreślić proste i odcinki prostokątne przechodzące przez dany punkt,
- umie konstruować odcinek przystający do danego,
- umie podzielić odcinek na połowy,
- wie, jak obliczyć odległość punktu od prostej i odległość pomiędzy prostymi,
- zna warunek współliniowości trzech punktów,
- zna pojęcie kąta,
- zna pojęcie miary kąta,
- zna rodzaje kątów,
- zna nazwy kątów utworzonych przez dwie przecinające się proste oraz kątów utworzonych pomiędzy dwiema prostymi równoległymi przeciętymi trzecią prostą i związki pomiędzy nimi,
- umie obliczyć miary kątów przyległych (wierzchołkowych, odpowiadających, naprzemianległych), gdy dana jest miara jednego z nich,
- zna nierówność trójkąta $AB+BC \geq AC$,
- umie sprawdzić, czy z danych odcinków można zbudować trójkąt,
- umie kreślić poszczególne rodzaje trójkątów,
- zna cechy przystawiania trójkątów,
- umie rozpoznawać trójkąty przystające,
- umie obliczać na podstawie rysunku miary kątów w trójkącie,
- umie konstruować trójkąt o danych trzech bokach,
- zna definicję trapezu, równoległoboku i rombu,
- umie podać własności czworokątów,
- rozumie własności wielokątów foremnych,
- umie rysować wysokości czworokątów,
- umie obliczać miary kątów w poznanych czworokątach,
- umie obliczać obwody narysowanych czworokątów,
- umie obliczyć miarę kąta wewnętrznego wielokąta foremnego,
- zna zależności pomiędzy jednostkami pola,
- umie zamieniać jednostki,

- umie obliczać pole prostokąta, którego boki są wyrażone w tych samych jednostkach i różnych jednostkach,
- umie rysować wielokąty w układzie współrzędnych,
- umie obliczyć długość odcinka równoległego do jednej z osi układu,
- rozumie zasadę nazywania wyrażeń algebraicznych,
- umie budować i odczytywać wyrażenia algebraiczne,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia dla jednej zmiennej wymiernej,
- umie porządkować jednomiany,
- umie zasadę przeprowadzania redukcji wyrazów podobnych,
- umie zredukować wyrazy podobne,
- umie opuścić nawiasy,
- umie zredukować wyrazy podobne,
- umie rozpoznawać sumy algebraiczne przeciwne,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez jednomian,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie podzielić sumę algebraiczną przez liczbę wymierną,
- umie pomnożyć dwumian przez dwumian,
- umie zapisać zadanie w postaci równania,
- zna pojęcia: równania równoważne,
- umie rozpoznać równania równoważne,
- umie zbudować równanie o podanym rozwiązaniu,
- zna metodę równań równoważnych,
- umie stosować metodę równań równoważnych,
- umie rozwiązywać równania z zastosowaniem prostych przekształceń na wyrażeniach algebraicznych,
- umie analizować treść zadania o prostej konstrukcji,
- umie rozwiązać proste zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania,
- umie analizować treść zadania z procentami o prostej konstrukcji,
- umie rozwiązać proste zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania,
- umie przekształcać proste wzory,
- umie wyznaczyć z prostego wzoru określoną wielkość,
- umie zapisać liczbę w postaci potęgi,
- umie określić znak potęgi, nie wykonując obliczeń,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgę,
- rozumie powstanie wzoru na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach,
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazu potęg o takich samych podstawach,
- rozumie powstanie wzoru na potęgowanie potęgi,
- umie przedstawić potęgę w postaci potęgowania potęgi,
- umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń,
- umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń,
- zna wzór na potęgowanie iloczynu i ilorazu,
- rozumie powstanie wzoru na potęgowanie iloczynu,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 7*

- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu potęg o takich samych wykładnikach,
- umie potęgować iloczyn,
- umie zapisać iloczyn potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi,
- umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach,
- umie zapisać dużą liczbę w notacji wykładniczej,
- umie zapisać bardzo małą liczbę w notacji wykładniczej, wykorzystując potęgi liczby 10 o ujemnych wykładnikach,
- umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II stopnia z liczby nieujemnej i pierwiastek III stopnia z dowolnej liczby,
- umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki,
- umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka oraz włączyć czynnik pod znak pierwiastka,
- umie stosować wzory na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do wyznaczania wartości liczbowej wyrażeń,
- zna pojęcie graniastosłupa pochyłego,
- umie wskazać na rysunku graniastosłupa prostego krawędzie i ściany prostopadłe oraz równoległe,
- umie określić liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa,
- umie rysować graniastosłup prosty w rzucie równoległym,
- umie obliczyć sumę długości krawędzi graniastosłupa,
- rozumie sposób obliczania pola powierzchni, jako pola siatki,
- rozumie zasadę kreślenia siatki,
- umie rozpoznać siatkę graniastosłupa prostego,
- umie obliczyć pole powierzchni graniastosłupa prostego,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego,
- rozumie zasady zamiany jednostek objętości,
- umie zamieniać jednostki objętości,
- umie obliczyć objętość prostopadłościanu i sześcianu,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością prostopadłościanu,
- umie obliczyć objętość graniastosłupa,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa,
- umie odczytać informacje z tabeli, wykresu, diagramu,
- umie ułożyć pytania do prezentowanych danych,
- umie obliczyć średnią arytmetyczną,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią,
- umie opracować dane statystyczne,
- umie prezentować dane statystyczne,
- umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia.

Wymagania na stopień dobry.

Uczeń:

- umie porządkować liczby wymierne,
- umie znajdować liczby spełniające określone warunki,
- zna warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony,
- umie porządkować liczby wymierne,

- umie zamieniać jednostki długości, masy,
- umie wykonywać działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich,
- umie zapisać podane słownie wyrażenia arytmetyczne i obliczać jego wartość,
- umie stosować prawa działań,
- umie uzupełniać brakujące liczby w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu tak, by otrzymać ustalony wynik,
- zna pojęcie promila,
- umie zamieniać ułamki, procenty na promile i odwrotnie,
- umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga,
- umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentu,
- umie obliczyć, o ile procent jest większa (mniejsza) liczba od danej,
- umie kreślić proste i odcinki równoległe przechodzące przez dany punkt,
- umie obliczyć odległość punktu od prostej i odległość pomiędzy prostymi,
- umie sprawdzić współliniowość trzech punktów,
- umie obliczać na podstawie rysunku miary kątów,
- rozumie zasadę klasyfikacji trójkątów,
- umie klasyfikować trójkąty ze względu na boki i kąty,
- rozumie zasadę klasyfikacji czworokątów,
- umie klasyfikować czworokąty ze względu na boki i kąty,
- umie zamieniać jednostki,
- umie kreślić siatkę graniastosłupa o podstawie dowolnego wielokąta,
- umie wyznaczyć współrzędne brakujących wierzchołków prostokąta, równoległoboku i trójkąta,
- umie mnożyć sumy algebraiczne,
- umie zbudować równanie o podanym rozwiązaniu,
- umie zapisać liczbę w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego, stosując działania na potęgach,
- rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce,
- umie zapisać daną liczbę w notacji wykładniczej,
- rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce,
- umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej,
- umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego,
- umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka,
- umie obliczyć sumę długości krawędzi graniastosłupa,
- umie obliczyć pole powierzchni graniastosłupa,
- umie obliczyć objętość graniastosłupa,
- umie zamieniać jednostki objętości,
- umie kreślić siatkę graniastosłupa o podstawie dowolnego wielokąta,
- umie obliczyć średnią arytmetyczną,
- zna pojęcie prawdopodobieństwa zdarzenia losowego,
- umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu,

Wymagania na stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- umie przedstawić rozwinięcie dziesiętne nieskończone okresowe w postaci ułamka zwykłego,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 7*

- umie rozwiązywać nietypowe zadania na zastosowanie dodawania i odejmowania liczb wymiernych,
- umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających większą liczbę działań,
- umie obliczać wartości wyrażeń arytmetycznych,
- umie wstawiać nawiasy tak, by otrzymać żądany wynik,
- umie znaleźć liczby znajdujące się w określonej odległości na osi liczbowej od danej liczby,
- potrafi wybrać z diagramu informacje i je zinterpretować,
- potrafi zobrazować dowolnym diagramem wybrane informacje,
- umie odczytać z diagramu informacje potrzebne w zadaniu,
- umie rozwiązywać zadania związane z procentami,
- umie wybrać z danego zbioru odcinki, z których można zbudować trójkąt,
- umie uzasadniać przystawanie trójkątów,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z wielokątami foremnymi,
- umie rozwiązywać trudniejsze zadania dotyczące pola prostokąta,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów na płaszczyźnie,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów w układzie współrzędnych,
- umie budować i odczytywać wyrażenia o konstrukcji wielodziałaniowej,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcenia dla kilku zmiennych wymiernych,
- umie obliczyć sumę algebraiczną znając jej wartość dla podanych wartości występujących w niej zmiennych,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie wstawić nawiasy w sumie algebraicznej tak, by wyrażenie spełniało podany warunek,
- umie zinterpretować geometrycznie iloczyn sumy algebraicznej przez jednomian,
- umie obliczyć wartość wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci, stosując mnożenie sum algebraicznych,
- umie zapisać zadanie w postaci równania,
- umie rozwiązywać równania z zastosowaniem przekształceń na wyrażeniach algebraicznych,
- umie przekształcać wzory, w tym fizyczne i geometryczne,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego potęgę,
- umie podać cyfrę jedności liczby podanej w postaci potęgi,
- umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń,
- umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami,
- umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń,
- umie stosować potęgowanie iloczynu i ilorazu w zadaniach tekstowych,
- umie stosować działania na potęgach w zadaniach tekstowych,
- umie porównać liczby zapisane w notacji wykładniczej,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładniczej,
- umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładniczej,

- umie stosować notację wykładniczą do zamiany jednostek,
- umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładniczej,
- umie stosować notację wykładniczą do zamiany jednostek,
- umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki,
- umie oszacować liczbę niewymierną,
- umie wykonywać działania na liczbach niewymiernych,
- umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka,
- umie wykonywać działania na liczbach niewymiernych,
- umie stosować wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń,
- umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki do prostszej postaci,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe na zastosowanie działań na pierwiastkach,
- umie porównać liczby niewymierne,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z sumą długości krawędzi,
- umie interpretować prezentowane informacje,
- umie prezentować dane w korzystnej formie,
- umie opracować dane statystyczne,
- umie prezentować dane statystyczne.

Wymagania na stopień celujący.

Uczeń:

- umie znajdować liczby spełniające określone warunki,
- umie dokonać porównań poprzez szacowanie w zadaniach tekstowych,
- umie tworzyć wyrażenia arytmetyczne na podstawie treści zadań i obliczać ich wartość,
- umie obliczać wartości ułamków piętrowych,
- umie wykorzystywać wartość bezwzględną do obliczeń odległości liczb na osi liczbowej,
- umie znaleźć rozwiązanie równania z wartością bezwzględną,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania procentu danej liczby,
- umie wykorzystać diagramy do rozwiązywania zadań tekstowych,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania podwyżek i obniżek o pewien procent,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania liczby na podstawie jej procentu,
- umie zastosować powyższe obliczenia w zdaniach tekstowych,
- umie stosować własności procentów w sytuacji ogólnej,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące kątów,
- umie stosować zależności między bokami (kątami) w trójkącie podczas rozwiązywania zadań tekstowych,
- umie rozwiązywać zadania konstrukcyjne,
- umie stosować własności czworokątów do rozwiązywania zadań,
- umie obliczać pola wielokątów,
- umie zapisywać warunki zadania w postaci jednomianu umie zapisywać warunki zadania w postaci sumy algebraicznej,
- umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych,
- umie stosować mnożenie jednomianów przez sumy,
- umie interpretować geometrycznie iloczyn sum algebraicznych,

- umie stosować mnożenie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych,
- umie wykorzystać mnożenie sum algebraicznych do dowodzenia własności liczb,
- umie rozwiązywać równania posiadające jeden pierwiastek,
- umie wyrazić treść zadania za pomocą równania,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe za pomocą równania,
- umie wyrazić treść zadania z procentami za pomocą równania,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania,
- umie wyznaczyć ze wzoru określoną wielkość,
- umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami,
- umie przekształcić wyrażenie arytmetyczne zawierające potęgi,
- umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach,
- umie rozwiązać nietypowe zadanie związane z rzutem graniastosłupa,
- umie rozpoznać siatkę graniastosłupa,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z polem powierzchni graniastosłupa prostego,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością prostopadłościanu,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane ze średnią arytmetyczną,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia.

KLASA 8

Wymagania na stopień dopuszczający.

Uczeń:

- zna znaki używane do zapisu liczb w systemie rzymskim,
- umie zapisać i odczytać liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim (w zakresie do 3000),
- zna cechy podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100,
- zna pojęcie dzielnika liczby naturalnej,
- zna pojęcie wielokrotności liczby naturalnej,
- rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100,
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone,
- rozkłada liczby na czynniki pierwsze,
- znajduje NWD i NWW dwóch liczb naturalnych,
- zna pojęcia: liczby naturalnej, liczby całkowitej, liczby wymiernej,
- zna pojęcia: liczby przeciwnej do danej oraz odwrotności danej liczby,
- umie podać liczbę przeciwną do danej oraz odwrotność danej liczby,
- umie podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego,
- umie odczytać współrzędną punktu na osi liczbowej oraz zaznaczyć liczbę na osi liczbowej,
- zna pojęcie potęgi o wykładniku: naturalnym,
- zna pojęcie pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby,
- zna pojęcie notacji wykładniczej,
- umie obliczyć potęgę o wykładniku: naturalnym,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 8*

- umie obliczyć pierwiastek arytmetyczny II i III stopnia z liczb, które są odpowiednio kwadratami lub sześciانami liczb wymiernych,
- umie porównywać oraz porządkować liczby przedstawione w różny sposób,
- zna algorytmy działań na ułamkach,
- zna reguły dotyczące kolejności wykonywania działań,
- umie zamieniać jednostki,
- umie wykonać działania łączne na liczbach,
- umie oszacować wynik działania,
- umie zaokrąglić liczby do podanego rzędu,
- zna własności działań na potęgach i pierwiastkach,
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczyny i ilorazy potęg o takich samych podstawach,
- umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczyny i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach,
- umie zapisać w postaci jednej potęgi potęgę potęgi o wykładniku naturalnym,
- zna pojęcia: wyrażenie algebraiczne, jednomian, suma algebraiczna, wyrazy podobne,
- zna zasadę przeprowadzania redukcji wyrazów podobnych,
- umie budować proste wyrażenia algebraiczne,
- umie redukować wyrazy podobne w sumie algebraicznej,
- umie dodawać i odejmować sumy algebraiczne,
- umie mnożyć jednomiany, sumę algebraiczną przez jednomian,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcania,
- umie przekształcać wyrażenia algebraiczne,
- zna pojęcie równania,
- zna metodę równań równoważnych,
- rozumie pojęcie rozwiązania równania,
- potrafi sprawdzić, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania,
- umie rozwiązać równanie,
- zna pojęcie trójkąta,
- wie, ile wynosi suma miar kątów wewnętrznych trójkąta i czworokąta,
- zna wzór na pole dowolnego trójkąta,
- zna definicję prostokąta, kwadratu, trapezu, równoległoboku i rombu,
- zna wzory na obliczanie pól powierzchni czworokątów,
- zna własności czworokątów,
- umie obliczyć miarę trzeciego kąta trójkąta, mając dane dwa pozostałe,
- umie obliczyć pole trójkąta o danej podstawie i wysokości,
- umie obliczyć pole i obwód czworokąta,
- umie wyznaczyć kąty trójkąta i czworokąta na podstawie danych z rysunku,
- zna twierdzenie Pitagorasa,
- rozumie potrzebę stosowania twierdzenia Pitagorasa,
- umie obliczyć długość przeciwprostokątnej na podstawie twierdzenia Pitagorasa,
- umie wskazać trójkąt prostokątny w innej figurze,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombach,
- zna wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu,
- zna wzór na obliczanie wysokości trójkąta równobocznego,
- umie obliczyć długość przekątnej kwadratu, znając długość jego boku,
- umie wskazać trójkąt prostokątny o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,

- umie odczytać odległość między dwoma punktami o równych odciętych lub rzędnych,
- zna podstawowe własności figur geometrycznych,
- zna pojęcie procentu,
- rozumie potrzebę stosowania procentów w życiu codziennym,
- umie zamienić procent na ułamek i odwrotnie,
- umie obliczyć procent danej liczby,
- umie odczytać dane z diagramu procentowego,
- zna pojęcia oprocentowania i odsetek,
- rozumie pojęcie oprocentowania,
- umie obliczyć stan konta po roku czasu, znając oprocentowanie,
- zna i rozumie pojęcie podatku,
- zna pojęcia: cena netto, cena brutto,
- rozumie pojęcie podatku VAT,
- umie obliczyć wartość podatku VAT oraz cenę brutto dla danej stawki VAT,
- umie obliczyć podatek od wynagrodzenia,
- zna pojęcie diagramu,
- rozumie pojęcie diagramu,
- umie odczytać informacje przedstawione na diagramie,
- umie interpretować informacje odczytane z diagramu,
- umie wykorzystać informacje w praktyce,
- zna pojęcie podziału proporcjonalnego,
- zna pojęcie zdarzenia losowego,
- zna wzór na obliczanie prawdopodobieństwa,
- umie określić zdarzenia losowe w doświadczeniu,
- umie odczytać informacje z wykresu,
- zna pojęcia prostopadłościanu i sześcianu oraz ich budowę,
- zna pojęcia graniastosłupa prostego i prawidłowego oraz ich budowę,
- zna wzory na obliczanie pola powierzchni i objętości graniastosłupa,
- zna jednostki pola i objętości,
- rozumie sposób tworzenia nazw graniastosłupów,
- umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastosłupa,
- umie wskazać na modelu przekątną ściany bocznej, przekątną podstawy oraz przekątną graniastosłupa,
- zna pojęcie ostrosłupa,
- zna pojęcie ostrosłupa prawidłowego,
- zna pojęcia czworościanu i czworościanu foremnego,
- zna budowę ostrosłupa,
- rozumie sposób tworzenia nazw ostrosłupów,
- zna pojęcie wysokości ostrosłupa,
- umie określić liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian ostrosłupa,
- umie rysować ostrosłup w rzucie równoległym,
- zna pojęcie siatki ostrosłupa,
- zna pojęcie pola powierzchni ostrosłupa,
- zna wzór na obliczanie pola powierzchni ostrosłupa,
- rozumie pojęcie pola figury,
- rozumie zasadę kreślenia siatki,
- umie kreślić siatkę ostrosłupa prawidłowego,

- umie rozpoznać siatkę ostrosłupa,
- umie obliczyć pole ostrosłupa prawidłowego,
- zna wzór na obliczanie objętości ostrosłupa,
- rozumie pojęcie objętości figury,
- umie obliczyć objętość ostrosłupa,
- zna pojęcie wysokości ściany bocznej,
- umie wskazać trójkąt prostokątny, w którym występuje dany lub szukany odcinek,
- zna pojęcie punktów symetrycznych względem prostej,
- umie rozpoznawać figury symetryczne względem prostej,
- umie wykreślić punkt symetryczny do danego,
- umie rysować figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś nie mają punktów wspólnych,
- zna pojęcie osi symetrii figury,
- umie podać przykłady figur, które mają oś symetrii,
- zna pojęcie symetralnej odcinka,
- umie konstruować symetralną odcinka,
- umie konstrukcyjnie znajdować środek odcinka,
- zna pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności,
- rozumie pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności,
- umie konstruować dwusieczną kąta,
- zna pojęcie punktów symetrycznych względem punktu,
- umie rozpoznawać figury symetryczne względem punktu,
- umie wykreślić punkt symetryczny do danego,
- zna wzór na obliczanie długości okręgu,
- zna liczbę π ,
- umie obliczyć długość okręgu, znając jego promień lub średnicę,
- zna wzór na obliczanie pola koła,
- umie obliczyć pole koła, znając jego promień lub średnicę,
- zna wzór na obliczanie prawdopodobieństwa.

Wymagania na stopień dostateczny.

Uczeń:

- zna zasady zapisu liczb w systemie rzymskim,
- oblicza dzielną (lub dzielnik), mając dane iloraz, dzielnik (lub dzielną) oraz resztę z dzielenia,
- umie podać odwrotność danej liczby,
- umie podać rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego,
- umie odczytać współrzędną punktu na osi liczbowej oraz zaznaczyć liczbę na osi liczbowej,
- rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce,
- umie zapisać liczbę w notacji wykładniczej,
- umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki,
- umie porządkować liczby przedstawione w różny sposób,
- zna zasadę zamiany jednostek,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach,
- stosuje w obliczeniach notację wykładniczą,
- umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka,
- umie włączyć czynnik pod znak pierwiastka,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 8*

- umie oszacować wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki,
- umie obliczyć wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki i potęgi,
- umie mnożyć sumy algebraiczne,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcania i po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie opisywać zadania tekstowe za pomocą wyrażeń algebraicznych,
- umie rozpoznać równanie sprzeczne lub tożsamościowe,
- umie przekształcić wzór,
- umie opisać za pomocą równania zadanie osadzone w kontekście praktycznym,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań,
- zna pojęcie proporcji i jej własności,
- umie rozwiązywać równania zapisane w postaci proporcji,
- umie wyrazić treść zadania za pomocą proporcji,
- rozumie pojęcie proporcjonalności prostej,
- umie rozpoznawać wielkości wprost proporcjonalne,
- umie ułożyć odpowiednią proporcję,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z wielkościami wprost proporcjonalnymi,
- zna warunek istnienia trójkąta,
- zna cechy przystawania trójkątów,
- rozumie zasadę klasyfikacji trójkątów i czworokątów,
- umie sprawdzić, czy z odcinków o danych długościach można zbudować trójkąt,
- umie rozpoznać trójkąty przystające,
- umie obliczyć pole wielokąta,
- umie obliczyć wysokość (bok) równoległoboku lub trójkąta, mając dane jego pole oraz bok (wysokość),
- umie obliczyć długości przyprostokątnych na podstawie twierdzenia Pitagorasa,
- zna wzór na obliczanie pola trójkąta równobocznego,
- umie wyprowadzić wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu,
- umie obliczyć wysokość lub pole trójkąta równobocznego, znając długość jego boku,
- umie obliczyć długość boku lub pole kwadratu, znając długość jego przekątnej,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego,
- zna zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie wskazać trójkąt prostokątny o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie wyznaczyć odległość między dwoma punktami, których współrzędne wyrażone są liczbami całkowitymi,
- umie wyznaczyć środek odcinka,
- umie przeprowadzić prosty dowód,
- umie obliczyć procent danej liczby, umie odczytać dane z diagramu procentowego,
- umie obliczyć liczbę na podstawie danego jej procentu,
- umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
- umie rozwiązać zadania związane z procentami,
- umie obliczyć liczbę większą lub mniejszą o dany procent,
- umie obliczyć, o ile procent wzrosła lub zmniejszyła się liczba,
- umie obliczyć stan konta po dwóch latach,
- umie obliczyć oprocentowanie, znając otrzymaną po roku kwotę i odsetki,
- umie porównać lokaty bankowe,

- umie rozwiązać zadania związane z procentami w kontekście praktycznym,
- umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami,
- umie obliczyć cenę netto, znając cenę brutto oraz VAT,
- umie analizować informacje odczytane z diagramu,
- umie podzielić daną wielkość na dwie części w zadanym stosunku,
- umie ułożyć proporcję odpowiednią do warunków zadania,
- umie rozwiązać proste zadania związane z podziałem proporcjonalnym,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia,
- umie interpretować informacje odczytane z wykresu,
- zna pojęcie graniastosłupa pochyłego,
- umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastosłupa na podstawie narysowanej jego siatki,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z objętością i polem powierzchni graniastosłupa,
- zna nazwy odcinków w graniastosłupie,
- umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa,
- umie określić liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian ostrosłupa,
- umie rysować ostrosłup w rzucie równoległym,
- umie obliczyć sumę długości krawędzi ostrosłupa,
- rozumie sposób obliczania pola powierzchni, jako pola siatki,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z polem powierzchni ostrosłupa,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczania długości odcinków,
- umie obliczyć szukany odcinek, stosując twierdzenie Pitagorasa,
- umie określić własności punktów symetrycznych,
- umie rysować figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś mają punkty wspólne,
- rozumie pojęcie figury osiowosymetrycznej,
- rozumie pojęcie symetralnej odcinka i jej własności,
- umie narysować oś symetrii figury,
- umie uzupełnić figurę do figury osiowosymetrycznej, mając dane: oś symetrii oraz część figury,
- rozumie pojęcie dwusiecznej kąta i jej własności,
- umie rysować figury w symetrii środkowej, gdy środek symetrii należy do figury,
- umie wykreślić środek symetrii, względem którego punkty są symetryczne,
- umie podać własności punktów symetrycznych,
- zna pojęcie środka symetrii figury,
- umie podać przykłady figur, które mają środek symetrii,
- umie wskazać środek symetrii figury,
- umie obliczyć długość okręgu, znając jego promień lub średnicę,
- umie wyznaczyć promień lub średnicę okręgu, znając jego długość,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur,
- umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane porównywaniem pól figur,
- wie, że wyniki doświadczeń losowych można przedstawić w różny sposób,
- umie opisać wyniki doświadczeń losowych lub przedstawić je za pomocą tabeli,
- umie obliczyć liczbę możliwych wyników, wykorzystując sporządzony przez siebie opis lub tabelę,

- umie obliczyć liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu dwóch wyborów, stosując regułę mnożenia,
- zna sposoby obliczania liczby zdarzeń losowych,
- umie wykorzystać tabelę do obliczenia prawdopodobieństwa zdarzenia,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia składającego się z dwóch wyborów.

Wymagania na stopień dobry.

Uczeń:

- znajduje NWD i NWW liczb naturalnych przedstawionych w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych,
- umie porównywać liczby przedstawione w różny sposób,
- umie rozwiązać zadania tekstowe dotyczące różnych sposobów zapisywania liczb,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach,
- umie opisać za pomocą równania zadanie osadzone w kontekście praktycznym,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań,
- umie rozwiązać zadania tekstowe, w którym stosuje twierdzenie Pitagorasa,
- umie wyznaczyć środek odcinka,
- umie podać argumenty uzasadniające tezę,
- umie przedstawić zarys, szkic dowodu,
- umie przeprowadzić prosty dowód,
- umie wyznaczyć kąty trójkąta na podstawie danych z rysunku,
- umie obliczyć długość odcinka w układzie współrzędnych,
- umie uzasadnić przystawanie trójkątów,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z wielokątami,
- rozumie konstrukcję odcinka o długości wyrażonej liczbą niewymierną,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach tekstowych,
- umie wyprowadzić wzór na obliczanie wysokości trójkąta równobocznego,
- umie obliczyć długość boku lub pole trójkąta równobocznego, znając jego wysokość,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego,
- umie rozwiązać trójkąt prostokątny o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie obliczyć długości boków wielokąta leżącego w układzie współrzędnych,
- umie sprawdzić, czy punkty leżą na okręgu lub w kole umieszczonym w układzie współrzędnych,
- umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące obliczanie długości odcinków w układzie współrzędnych,
- umie zapisać dowód, używając matematycznych symboli,
- umie przeprowadzić dowód,
- umie rozwiązać proste zadania związane z podziałem proporcjonalnym,
- umie odczytać i porównać informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym układzie współrzędnych,
- umie rozwiązać zadania związane ze stężeniami procentowymi,
- zna pojęcie promila,
- umie obliczyć promil danej liczby,
- umie rozwiązać zadania związane z procentami,
- umie obliczyć liczbę na podstawie jej procentowego wzrostu (obniżki),

- umie obliczyć stan konta po kilku latach,
- umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z oprocentowaniem,
- umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z obliczaniem różnych podatków,
- umie porównać informacje odczytane z różnych diagramów,
- umie analizować informacje odczytane z różnych diagramów,
- umie rozwiązać zadania związane z podziałem proporcjonalnym w kontekście praktycznym,
- umie obliczyć wielkość, znając jej część oraz stosunek, w jakim ją podzielono,
- zna pojęcie prawdopodobieństwa zdarzenia losowego,
- umie interpretować informacje odczytane z wykresu,
- umie obliczyć pole powierzchni i objętość graniastosłupa,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z objętością i polem powierzchni graniastosłupa,
- umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z własności trójkątów prostokątnych o kątach 90^0 , 45^0 , 45^0 oraz 90^0 , 30^0 , 60^0 ,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z sumą długości krawędzi,
- umie kreślić siatki ostrosłupów,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa do wyznaczania długości odcinków,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa,
- umie wykreślić oś symetrii, względem, której figury są symetryczne,
- stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem prostej,
- umie wskazać wszystkie osie symetrii figury,
- umie rysować figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii,
- umie uzupełnić figurę, tak by była osiowosymetryczna,
- umie konstruować kąty o miarach 15^0 , 30^0 , 60^0 , 90^0 , 45^0 oraz $22,5^0$
- umie wykreślić środek symetrii, względem, którego figury są symetryczne,
- stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem punktu,
- umie podawać przykłady figur będących jednocześnie osiowo i środkowosymetrycznymi lub mających jedną z tych cech,
- stosuje własności figur środkowosymetrycznych w zadaniach,
- rozumie sposób wyznaczenia liczby π ,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością okręgu,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur,
- umie wyznaczyć promień lub średnicę koła, znając jego pole,
- umie obliczyć pole koła, znając jego obwód i odwrotnie,
- umie obliczyć liczbę możliwych wyników, stosując regułę mnożenia oraz regułę dodawania,

Wymagania na stopień bardzo dobry.

Uczeń:

- znajduje resztę z dzielenia sumy, różnicy, iloczynu liczb,
- umie wykonać działania łączne na liczbach,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI *klasa 8*

- umie porównać i porządkować liczby przedstawione na różne sposoby,
- umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń,
- umie opisywać zadania tekstowe za pomocą wyrażeń algebraicznych,
- umie stosować przekształcenia wyrażeń algebraicznych w zadaniach tekstowych,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań,
- umie rozwiązać zadania tekstowe za pomocą proporcji,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z wielkościami wprost proporcjonalnymi,
- umie wyznaczyć kąty trójkąta na podstawie danych z rysunku,
- umie uzasadnić przystawanie trójkątów,
- umie sprawdzić współliniowość trzech punktów,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z wielokątami,
- umie konstruować odcinek o długości wyrażonej liczbą niewymierną,
- umie konstruować kwadraty o polu równym sumie lub różnicy pól danych kwadratów,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombách,
- umie stosować twierdzenie Pitagorasa w zadaniach tekstowych,
- umie obliczyć długość boku lub pole trójkąta równobocznego, znając jego wysokość,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego,
- umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie sprawdzić, czy punkty leżą na okręgu lub w kole umieszczonym w układzie współrzędnych,
- umie rozwiązać zadania tekstowe wykorzystujące obliczanie długości odcinków w układzie współrzędnych,
- umie zapisać dowód, używając matematycznych symboli,
- umie przeprowadzić dowód,
- umie rozwiązać zadania związane ze stężeniami procentowymi,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z oprocentowaniem,
- umie wykonać obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z obliczaniem różnych podatków,
- umie podzielić daną wielkość na kilka części w zadanym stosunku,
- umie rozwiązać zadania związane z podziałem proporcjonalnym w kontekście praktycznym,
- umie obliczyć wielkość, znając jej część oraz stosunek, w jakim ją podzielono,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia,
- umie interpretować informacje odczytane z wykresu,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z objętością i polem powierzchni graniastosłupa,
- umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa,
- umie obliczyć długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z własności trójkątów prostokątnych o kątach 90° , 45° , 45° oraz 90° , 30° , 60° ,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z sumą długości krawędzi,
- umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością ostrosłupa i graniastosłupa,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa,
- stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach,

- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem prostej,
- umie rysować figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii,
- umie uzupełnić figurę, tak by była osiowosymetryczna,
- wykorzystuje własności symetralnej odcinka w zadaniach,
- wykorzystuje własności dwusiecznej kąta w zadaniach,
- stosuje własności punktów symetrycznych w zadaniach,
- umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z symetrią względem punktu,
- stosuje własności figur środkosymetrycznych w zadaniach,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z długością okręgu,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur,
- umie obliczyć pole nietypowej figury, wykorzystując wzór na pole koła,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z porównywaniem pól figur,
- umie rozwiązać zadania tekstowe związane z obwodami i polami figur,
- umie obliczyć liczbę możliwych wyników, stosując własne metody,
- umie obliczyć prawdopodobieństwo zdarzenia składającego się z dwóch wyborów.

Wymagania na stopień celujący.

Uczeń spełnia wymagania na stopień bardzo dobry oraz:

- stosuje poznane wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych,
- potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- biegle rozwiązuje problemy,
- jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień,
- rozwiązuje zadania o złożonej konstrukcji wymagające zintegrowanej wiedzy matematycznej.